

SLOVENEK

Velja po pošti:
 za celo leto naprej... K 80—
 za en mesec " " " " " 8.50
 za inozemstvo " " " " " 70—
V Ljubljani na dom
 za celo leto naprej... K 59—
 za en mesec " " " " " 5—
 V spravi projekta vsakega " " " " " 4.50
Sobotna izdaja:
 za celo leto " " " " " K 10—
 za inozemstvo " " " " " " 15—

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali tje prostor)
 za enkrat . . . . . po 50 v
 za dva- in večkrat . . . . . " 45 ..
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
 Ob sobotah dvojni tisk.
Poslano:
 Enostolpna pettivrsta K 1—
 izhaja vsak dan (vzemli po-
 nedeljek in dan po prazniku,
 ob 5. uri zjutraj).

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisni se ne vračajo; neizbrana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Poslancem na pot.

Danes odhajajo naši poslanci v Belgrad. Dne 1. marca se snide državno veče Jugoslavije, in s tem preneha brezparlamentarna doba, ki je trajala dolgo. Zgodovinski trenutek je to. Zastopniki Slovencev gredo danes v Belgrad kot legitimni predstavniki našega naroda — prvič v zgodovini. Naše središče v bivši avstro-ogrski monarhiji je bil Dunaj, središče države, v kateri smo živeli in se borili, središče naroda, ki nam je napovedoval boj za življenje in smrt. Dunaj je bil naše politično središče, ker so se tam naši slovenski poslanci borili za politične drobtinice, v narodnem oziru pa nam je ta Dunaj vedno bil tuj in sovražen. Priklenjeni smo bili nanj. Od leta 1848. dalje je naša slovenska politika stremela za tem, da se loči od tega narodno nam sovražnega žarišča. Ta misel se sicer res ni vedno glasila dobesedno tako, a misel »zedinjene Slovenije«, »Ilirije«, »Jugoslavije«, ki se je v tej ali oni obliki ponavljala venomer in vedno odločneje v naših vrstah, ta misel ni bila v resnici nič drugega kot »proč od Dunaja!« Doživeli smo sen svojih dedov, in tako naši poslanci kot zastopniki slovenskega ljudstva potujejo v Belgrad, središče zedinjenega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Njihova pot tja doli pomeni, da so za vedno prešli veki suženjstva in da je vstala pred nami nova doba zgodovine. Važnosti tega zgodovinskega trenutka se zavedamo vsi, zavedajo se predvsem poslanci, ki čutijo vso težo odgovornosti tega momenta. Od njih bližnjega in bodočega dela je odvisna konsolidacija mlade države, njena politična moč in gospodarska sila.

Težke so razmere doma in zunaj. Doma kliče v svet beda in glad, razrušeni slovenski domovi na Goriškem, naši begunci s slovenskega Primorja in Korotana, gladno ljudstvo po slovenskih mestih, zapuščenji otroci v vojni padli očetov, preskrba naših invalidov, socialne in gospodarske krivice, ki se gode našemu kmetu in delavcu, — vse žalostna dediščina bivše habsburške monarhije. Naša prehrana zahteva nujne rešitve; brez ureditve tega vprašanja je konsolidacija države nemogoča. Agrarna reforma, ki naj našemu malemu kmetu in delavcu omogoči življenjski obstanek na svoji zemlji ter popravi ostanke krivice iz starega fevdalnega časa — tudi ta je nujna. Istotako pa je važna nova ustava, ki naj našemu ljudstvu zagotovi vse politične pravice in svobodo, kakor jo terja demokratična doba za ljudstvo, na katerem sloni vse gospodarsko in politično življenje v državi. Vse javno življenje nasloniti na ljudstvo, iz katerega izvira delo, produkcija, blagostanje, kultura in napredek. Ljudstvo naj pride do popolne, svobodne besede!

Se eno vprašanje je, ki posebno nas Slovence tako neizmerno boli: Kaj bo z našo Goriško, Trstom in Istro? Prvič, odkar je rešitev tega našega perečega vprašanja postala aktualna, bodo naši slovenski zastopniki imeli priliko, da v imenu celega našega plemena pred celim svetom na glas povedo, kaj so naše življenjske zahteve. Iz Belgrada naj gre klic zastopnikom Slovencev tja v Pariz, London, Washington in — Rim: Goriška, Trst in Istra so del našega živega telesa! Kdor nam bi hotel vzeti to, izreže nam pljuča in srce iz živega telesa! To bi bila največja krivica, prizadeta malemu narodu od velikih, od katerih je pričakoval rešitve in pomoči. Ententa, boriteljica za pravico in svobodo malih narodov, ne bo smela dopustiti, da bi zopet triumfiralo nasilje nad pravico, imperializem nad duhom samoodločbe malih narodov. Glasniki te pravice, ki kličejo po pomoči in osveti, bodite vi, zastopniki malega slovenskega plemena v zedinjenem jugoslovanskem narodu!

Domovina, naše ljudstvo zre v Belgrad, gledalo in motrilo bo delovanje svojih predstavnikov ter bo kot en mož stalo za vami, če boste vršili svoje delo v smislu ljudskih in narodnih zahtev, v smislu demokracije in ljudske volje.

Bog blagoslovi vaše delo! Bodi z vami sreča junaska!

Pred odstopom osrednje vlade?

KORAČ IN SPAHO ODSTOPILA VSLED AGRARNE REFORME.

Belgrad, 25. februarja. Ministrski svet ni potrdil osnove ministra Korača o agrarni reformi in je ta radi tega podal ostavko. Čuje se, da je demisioniral tudi dr. Spaho in to prej nego Korač, ker se ni strinjal z radikalnim Koračevim mišljenjem glede agrarne reforme. Ker je demisioniral tudi minister za prehrano, tedaj bo državno veče našlo na prvem sestanku nepopoln kabinet, če se ne zgodi, da odstopi celokupno ministristvo.

Politično pismo iz Bosne.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)
 Sarajevo, 22. febr.

Ustanovitev jugoslovanske demokratične stranke ni bila končno objavljena. O njej in njenem programu bo odločila konstituanta stranke po dogovoru s strankami v Srbiji. Potemtakem je bil dohod ministrov v Sarajevo samo poizvedovanje na političnih tleh. Zdi se, da je uspeh mnoge razočaral. Po deželi se vrše agitacijski shodi, da se reši ugled ponosne Bosne. Muslimani so nastopili zelo energično proti absolutistični centralizaciji. Politični dogodki so našli odmev že tudi v množicah. Bosanec, vojak v srbski vojski, navaljuje s puško na muslimana, ki kliče »Živela Jugoslavija«, in ga sila, da kliče »Živela Velika Srbija«. Muslimanske pravke napadajo sredi ulice. To maso so tako vzgojili dr. Sršić in komp., ki vodijo danes besedo v Pribičevićevi stranki in v katerih vidi narod zastopnike srbske hegemonistične ideje. Ni čudno, da se vrste muslimanov raditega čimdalje bolj utrjujejo. Njihovo »Vrijeme« bo začelo dne 1. marca izhajati kot dnevnik pod imenom »Pravda«.

Pribičevićeva zahteva, da se jugoslovanski dem. stranki da v Bosni 30 mandator, Hrvatom 7, a muslimanom 2, je padla v vodo. Proti takemu oktroju je se dvignil vihar ogorčenja tako med Hrvati, kakor tudi med muslimani. Hrvatski Narodni Zjednici odrekajo pravico, da govori v imenu Hrvatov Bosne in Hercegovine. Po deželi se je celo raznesla vest, da je Zjednica razpadla. Izstopili so iz Zjednice, tako pravijo, dr. Kukrić z nekoliko tovariši in vsi franciskani ter žele pristopiti novi državotvorni stranki. Vaš poročevalec se je informiral iz pravega vira pa more izjaviti, da to ne odgovarja istini. Iz Zjednice sta izstopila samo Djuro Džamonja in Čutić. Dr. Čaldarević ni bil član Zjednice. Dr. Kukrić se je odrekel namestnemu mandatu v Državno veče, a iz Zjednice ni izstopil. Tendenciozna vest o franjevcih je popolnoma izmišljena. Končno pa Hrv. Nar. Zjednica ni politično društvo, marveč kulturno-prosvetno ter bo edino kot tako nadaljevalo svoje delo, združujoč v resnici vse Hrvate. Zadnji njeni politični čini so bili sad potrebe, ker je edino Zjednica veljala kot reprezentant bosenskih Hrvatov.

Srbski radikali okoli »Srpske Zore« iščejo zveze z enakomislečimi v Srbiji. Vojvodini in Sremu. Pristaši drugih političnih struj v Bosni so se zedinili preko Pribičevićeve stranke z bivšo hrvatsko-srbsko koalicio in strankarskimi tovariši v Srbiji. Ni izključeno, da bodo tudi bosenski Hrvati iskali spoja s strankami v Hrvatski in Sloveniji. V Bosni bosta naši svojih pristašev tudi Starčevićeva stranka prava in Slovenska Ljudska Stranka. Danes o tem še ni govora. Hrvati nastopajo in politično kompaktno sodelujoč z muslimani okoli »Vremena«, s katerimi skupaj predstavljajo večino naroda v Bosni in Hercegovini.

Iz neke bivše dijaške organizacije se je razvila v Bosni takozvana Ra-de-na (radikalno - demokratska - napredna mladina), ki se zbira okoli »Slov. Juga«. To so delavni, simpatični intelektualci, ki so se pač zedinili s srbsko skupino okoli bivše »Otađbine«, toda hrvatski del te skupine ne predstavlja nikogar, razen par časnikarjev, feljtonistov in dijakov. Zato je njihova zahteva, da jim Zjednica prepusti en mandat v Državno veče, presmela. Označujejo jo kot dijaško prevzetnost. Radena se je pridružila Pribičevićevi stranki. V kulturnem oziru zastopa Radena popolnoma liberalne nazore. Znani mladinski pesnik Avgust Čičić je član Radene, akoravno se ne strinja z njihovimi kulturnimi nazori. Živimo v orientu, in orient mora biti vedno poseben, čudovit...

Kaj se godi na Goriškem in v Italiji?

Jesenice, 25. februarja. K žarenju neba, ki ga je bilo opazovati včeraj zvečer po celim Gorenjskem, poročajo danes prebivalci višjih leg, da so čuli pokanje in gremenje v smeri proti Bovcu, in sicer je pokalo na več krajih od Gorice do Bovca. — Drugi pa trde, da je pokalo okrog Ajdovčine, kjer je najbrže šla v zrak zaloga z municije. Vendar je vse to le bolj ugibanje, ker ni bilo mogoče iz take daljave ugotoviti vzroka. Nekateri pravijo, da je bilo to morda le žarenje italijanskih žarometov. Toda ljudje znajo ločiti svetlobo žarometov od svetlobe pri eksplozijah.

Srbski dijaki zapuste Italijo.

Praga, 25. februarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad javlja brezšično iz Haaga z dne 22. t. m.: Kakor poroča »Morningpost« iz Rima: Vsi srbski dijaki, ki so nahajajo v Italiji — 240 v Rimu in približno 40 v drugih mestih Italije — nameravajo Italijo zapustiti, čim jim bo to mogoče. Visokošolci, ki so se posvetili inženirskemu poklicu, odidejo v Brno, drugi pa na Francosko.

V Italiji ni nemirov?

Dunaj, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Listi doznajajo iz krogov, ki so v stiku z italijansko komisijo za preuči, da je vest, ki je posneta po jugoslovanski korespondenci in ki poroča o nemirih v Italiji, neresnična. Italijanske meje, da so zaprte le proti Jugoslaviji. Postopanje Jugoslovancev, da ovira tudi preskrbo Dunaja z živili jako hudo, ker potrebuje promet preko Brennerja približno še enkrat toliko časa Sicer da je promet Italije z inozemstvom normalen. Potemtakem, da odpadejo tudi zlobne trditve o notranjih nemirih v Italiji, ki so v stiku z zaprtjem mej.

Demobilizacija v Italiji.

Rim, 25. februarja. (Lj. k. u. Brezšično.) »Giornale d' Italia« piše: Ako ostanejo sedanje razmere neizpremenjene, namerava vojno ministristvo odpuščati od 5. do 20. marca t. l. letnik 1885 ter pričeti tekem tega meseca tudi z odpuščanjem letnika 1886. Nato bosta vsak mesec odpuščena po dva letnika.

Italijani zasedejo Jugoslavijo do Karlovca?

Reka, 25. februarja. V italijanskih vojaških krogih se govori, da bo v slučaju, če ne pride do jugoslovansko-italijanskega sporazuma, zasedla italijanska vojska ozemlje do Karlovca in jo bo držala tako dolgo, da bo jugoslovanska vlada priznala italijanske zahteve.

Iz neodrešene Jugoslavije.

Italijanska propaganda.
 V okupiranem področju Kranjske razvijajo Italijani veliko propagando za Italijo. Tako prirejajo gledališke in kinematografske predstave po nam...

trgih in vaseh, na katere vabijo vse prebivalstvo. Ena takih zabav se je vršila v nedeljo 16. februarja na Rakeku. Toda izmed vsega Rakeka sta bili navzoči samo dve družini.

Nečloveško ravnanje z našimi ujetniki.

V Spreslanu je približno 30.000 jugoslovanskih ujetnikov, ki so po polomu na tirolski fronti padli v ujetništvo. Postopanje Italijanov je nad vse okrutno in nečloveško. Odkar so bili ujeti, niso še spali pod streho. Postavili so jim šotore iz platna na prostem, kjer spijo ob vsakem vremenu. Hrana je izredno slaba. Dobivajo pest riža, kuhane na vodi, brez zabele, kavo brez sladkorja in četrt hleba kruha. Trikrat na teden dobivajo košček mesa. Dosedaj ni izmed njih nihče še dobil mila in perila. Obлека jim razpada na telesu. Vsak najmanjši prestopak kaznujejo Italijani z batinami. Z bolniki postopajo silno surovo. Če kdo oboli, mora ostati v šotoru, dokler popolnoma ne obnemore. Šele v zadnjih vzdihljajih ga vedejo v bolnišnico pod zdravniško oskrbo, ki je pa v največjih slučajih zaman.

Nadutost.

Polkovnik Roberto cav. Roberti, poveljnik 45. divizije v Ilirski Bistrici, zahteva, da ga vse prebivalstvo, brez ozira na spol, pozdravlja, kakor tudi vse italijanske oficirje. Umevno je, da Bistričani za njegov ukaz popolnoma nič ne zmenijo.

Živela Amerika!

Neka gospodinja v Ilirski Bistrici je o priliki, ko so se Amerikanci vozili skozi trg, zaklicala: »Živijo Amerika!« za kar so jo Italijani postavili pod vojaško kontrolo.

Razmere v Gorici.

16. februarja so Italijani v Gorici na slovesen način otvorili laško gimnazijo, ke je nameščena v prostorih bivše nemške gimnazije, določene za slovensko realno gimnazijo. V Oblokah pri Tolminu so zaprli slovensko šolo, ker roditelji niso hoteli pošiljati svojih otrok k italijanskim tečajem. V Gorici gospodarijo brezobzirno župan Bombič, podžupan Cesciutti, dr. Petarin, stotnik Bramo, ki v družbi drugih zloglasnih elementov preganja vse, kar slovensko čuti in govori. Neprestano žalijo slovensko govoricu in slovenski narod z neštevilnimi psovkami. Aprovizacija je slaba, ni ne moke, ne sladkorja. Dobiva se kava, nekaj riža, 150 gramov mesa na teden po 18 K kg, riž po 6 K, testenine po 9 K. Ni ne trgovine, ne obrti. Povsod vlada obča brezposelnost. Glede razmer v Italiji je znano le, da vlada tam velika brezposelnost. Tovrnične večinoma počivajo. Neprestano se čuje o demonstracijah po raznih mestih. Tudi v krajevstvu vlada veliko pomanjkanje živil. Vojaštvu so znižali vse racije na polovico. Zadnje dni so bili zaprti znani italijanski knjigotrožci Logar in Paternolli zaradi tega, ker so prodajali slovenske knjige.

Nezadovoljnost v Furlaniji.

Veliko nezadovoljstvo vlada tudi v Furlaniji. Narod se absolutno protivi vsaki aneksiji k Italiji in zahteva samostojno republiko z glavnim mestom Trstom. Vsled tega gibanja izvajajo italijanske oblasti velik pritisk na vse Furlane.

Konec naših šol v Trstu.

Koj prvi dan, ko so Italijani zasedli Trst, so pokazali svojo moč, katero so začeli kruto vporabljaliti proti vsemu, kar je jugoslovanskega. Zaprla so se vrata vseh naših šol, v katerih se je vzgajalo bodoče jugoslovansko pokolenje Trsta, in ni upanja, da se bodo zopet odprla, dokler ostane v Trstu nepovabljeni gost. Tik pred zasedbo je stalo naše šolstvo na višku svojega razvoja. Imeli smo svojo slovensko gimnazijo, svoje učiteljske, trgovsko šolo, pet ljudskih, tri meščanske šole, dvanajst otroških vrtcev in vrhutega prastar

srbsko šolo s pravico javnosti. Vsega skupaj smo imeli 28 učnih zavodov, kateri so danes vsi zaprti, vsled česar je brez vsakega pouka kakih 8000 naše dece. Na teh zavodih je delovalo 70 učiteljskih moči, izmed katerih je bilo 18 podržavljenih na šolah C. M. D. Državno uradništvo bivše Avstrije všteti učiteljstvo je dobilo od italijanske vlade nakazano plačo za mesec december 1918, med temi tudi učiteljstvo nemških zavodov, edinole slovensko učiteljstvo ni dobilo ničesar.

Tako se pripravljala Italija na prijateljsko in sporazumno delovanje z narodom v svojih novih određenih pokrajinah. Huje in brezobzirnejše kot kedaj nemška Avstrija pritiska jugoslovanski narod k tlom ter ga skuša s svojno že davno znano rafiniranostjo in zlobo zadeti tam, kjer zamore postati udarec smrtonosen, namreč na njegovem šolstvu.

Ze zahaja del naše dece v italijanske šole, ker so se mu druge zaprle, tako upa spraviti vso deco v svoje zavode, in tako poitalijančiti mlado generacijo. Kolikor poznamo Tržačane se ta načrt kljub vsem nasilstvom nikdar ne bo posrečil.

Souvažno postopanje Italijanov proti našim zastopnikom.

O potovanju zastopnikov obratnega nadzorništva južne železnice, gospodov Preglja in inž. Šega v Trst poročila ljubljanski dopisni urad dne 25. februarja iz uradnega vira: Ameriški podpolkovnik Cauchy je dospel v petek popoldne z zastopniki nemško-avstrijske in čehoslovaške države z Dunaja v Ljubljano. Na svojem potovanju v Trst je hotel imeti seboj gg. Preglja in inž. Šega, zastopnika obratnega nadzorništva južne železnice. Italijanska komisija pa ni hotela izdati potnih listov, češ, da se preseli na Dunaj. Podpolkovnik Cauchy je nato telegrafično zahteval potne liste iz Logatca, vsled česar sta z njim odpotovala gg. Pregelj in inž. Šega. V Logatcu sta dobila brez zadržke potne liste. V soboto bi morala biti konferenca pri Delegazione transporti v Trstu pri podpolkovniku Caramelliju. Ta pa je baje odšel isti dan na dopust. Nato so se dogovorili, da bo konferenca pri ravnateljstvu državnih železnic v Trstu. Pri interni konferenci, ki je nato bila v hotelu »Savoia«, se je ugotovil popolu sporazum med Amerikanci, Čehoslovaki, Nemci in Jugoslavi. Glede prevoza živil, od katerih je bilo namenjeno 400 ton moke za Jugoslavijo.

Popoldne ob štirih so prišli, kakor dogovorjeno, k ravnateljstvu državnih železnic. Neposredno preden se je začela konferenca, sta bila pozvana gg. Pregelj in inž. Šega, naj gresta k ravnatelju državnih železnic v drugo sobo. Tam se jima je reklo, da je Belgrad prekinil stike z Italijo, zaradi česar da se onadva ne moreta udeležiti konference, ampak da se morata zglasiti pri načelniku generalnega štaba polkovniku Luzzattiju. Italijani so jima dali svojega častnika, ki ju je spremljal v vojaškem avtomobilu z ameriškim častnikom k generalnemu šefu.

Ta ni hotel vpričo ameriškega častnika ničesar ukreniti in je poslal gospoda Preglja in inž. Šega k guvernerju. Tam je ameriški častnik izjavil, da omenjena gospoda nista prišla pristojevoljno v Trst, ampak na zahtevo ameriške komisije; gospoda sta pod varstvom ameriške komisije, ki zahteva, da se neovirano pustita v domovino. Po prerekanju je guverner dovolil, da se moreta gospoda odpeljati nazaj v posebnem vozu. Na razpolago je bil salonski voz ameriške komisije. Gospoda sta se nato odpeljala v vojaškem avtomobilu — vedno s spremstvom ameriškega in italijanskega častnika — stopila v salonski voz ter tam ostala do odhoda. Drugi dan ju je spremljal ameriški častnik iz Trsta do demarkacijske črte. Od tam se je vrnil v Trst. V Borovnici sta gospoda izvedela, da ni pretrgal Belgrad stikov z Italijo, temveč, da so jih pretrgali Italijani, ki odklanjajo tudi vse prometne pogovore. Glasom izjav gospodov Preglja in inž. Šega je naše osebe na zasedenem ozemlju obupano, mnogo jih je odpuščenih, ne dobivajo ne plače, ne živeža, čez demarkacijsko črto jih pa ne puste. Stavka se nadaljuje. Zadnji moment se je pa raznesla govorica, da so Italijani odnehali in obljubili stavkujočemu osebju vse denarne prispevke.

Da sta gospoda sploh prišla nazaj, se imata zahvaliti edinole Američanom. Nekega čehoslovaškega delegata, ki je potoval v Belgrad v posebni misiji, so Italijani v Logatcu iztirali in mu niso dovolili potovati dalje.

Pred novimi boji na Koroškem.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 25. t. m. ob 12. uri popoldne iz uradnega vira: Položaj na Štajerskem je neizpremenjen. Ljudstvo okoli Spilje in Cmureka govori, da hočejo Nemci telkom osmih dni napasti Spilje in Cmurek. — Koroška. Dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne so Nemci južno od Lipja streljali na naše pionirje, ki so na desnem bregu Drave delali okope. Naši niso odgovarjali. Odposlal se je parlamentar, Nemci se v Področici, v Borovljah in pri Velikovcu znatno ojačujejo. V Področico je prišlo vojaštvo s Tirolskega. Danes ponoči so Nemci z žarometom razsvetljevali Področico in okolico. Krožijo vesti, da nameravajo Nemci napasti Področico in Velikovec.

Nemci streljali na vlak.

Spilje, 25. febr. Na črti od Ernovca do Cmureka so nemške tolpe, ki se zbirajo v okolici Straž, St. Vida in Weinburga, oddale več strelav na vlak, ki je vozil okoli 8. uri zjutraj iz Spilje proti Radgoni. K sreči strelji niso zadeli.

Država SHS.

Narodno predstavništvo

Belgrad, 25. februarja. (Lj. k. u.) Jugoslov. dop. urad poroča: Včeraj je bil podpisan ukaz ministrskega sveta, s katerim se sklicuje narodno predstavništvo na dan 1. marca 1919 v Belgrad.

Belgrad, 25. februarja. (Lj. k. u.) Jugoslov. dop. urad poroča: Z ozirom na dejstvo, da so nekateri delegati, izvoljeni za narodno predstavništvo, v inozemstvo, so došla od raznih strani vprašanja, ali morejo namesto teh delegatov prisostaviti sejanu narodnega predstavništva njih namestniki. Po informacijah na kompetentnem mestu je to popolnoma izključeno, ker bi nasprotovale vsakemu parlamentarnemu načelu. Namestnik more priti v narodno predstavništvo le tedaj, ako delegat preneha biti član narodnega predstavništva, n. pr. ako upre ali ako odstopi.

Črnogorski zastopniki v Belgrad.

Sarajevo, 25. februarja. Včeraj so se peljali skozi Sarajevo v Belgrad črnogorski zastopniki: Andrija Radović, Miloslav Rajčević in general Radomir Vešović.

Seljaška stranka ne priznava državnega veča.

Zagreb, 25. februarja. Hrvatska seljaška stranka je naznanila, da ne priznava državnega veča kot predstaviteljskega hrvatskega naroda in da ne bo poslala mandatov v narodno veče.

Zastopniki hrvatske napredne stranke.

Zagreb, 25. februarja. Napredna demokratska stranka je izbrala za zastopnike v državno veče dr. Lorkoviča, za njegovega namestnika dr. Spaniča, dr. Gjuro Šurmina, za namestnika dr. Dežmana, dr. Ferkulja, za namestnika dr. Janda.

Otežkočena prehrana Srbije.

Solun, 24. februarja. (Lj. k. u. — Brezično.) Vsled močnega tavanja snega je pretrgana edina prometna cesta za vozove in avtomobile iz Belgrada v Smederovo in Niš. Prehrana dežele je vsled tega zelo otežkočena. Škoda, ki so jo povzročili Bolgari med zasedbo v južni Srbiji s porušenjem poslopij in drugih zgradb, kakor tudi s kontribucijami, je zelo velika. Bolgari so odpeljali vso odpremo srbskih državnih institucij in oplenili tudi zasebnike. Odpeljali so tudi vse premične internirancev. S pretvezo rekvizicij so zasegli kmetiskemu prebivalstvu živila in živino. Veliko številu vasi je popolnoma upepeljenih. Povzročeno škodo cenijo na več milijard frankov.

Italijani v Mariboru.

Maribor, 25. februarja 1919.

Italijanska komisija, ki je pred kratkim, kakor smo že poročali, dospela v Maribor in ki obstoji iz enega nižjega častnika ter 6 karabinerjev se drži v Mariboru kakor klop. Ta komisija, katero je poslal v Maribor italijanski general na Dunaju pod pretvezo, da nadzira tukajšnje razmere med Slovenci in Nemci, se je pri Mariborčanih, posebno pri vojaštvu osovražila. Italijanska komisija, posebno njen vodja ni smatral za potrebno, da bi se javili pri generalu Majstru, kakor tudi ne pri mestnem gerentu dr. Pfeifferju, temveč se dela, kakor da bi bil Maribor italijanska posest. Odredilo se je, da italijansko komisijo spremlja na vseh njenih potih naše orožništvo, kajti smatralo se je takoj, da hočejo Italijani pri nas vohiniti in nadzirati vojaštvo in urade.

Nemški jezik iz hrvatskih šol.

Zagreb, 25. februarja. Pri hrvatski vladi se posvetujejo o usodi nemškega

jezika. Med Hrvati prevladuje mišljenje, da naj se nemški jezik izključi popolnoma in uvede francoski.

Za jugoslovansko paroplovbo.

Zagreb, 25. februarja. Dr. Juro Šurmin prigovarja v »Novom Vremenu« naj se ministarstvo za promet pobriga za naše parobrodstvo, posebno za skupino avstrijskega Lloydja.

Devizna centrala SHS.

Zagreb, 25. februarja. V kratkem se bo osnovala centrala za devize v državi SHS.

Zavezniki admirali v Splitu.

Split, 24. februarja. (Lj. k. u.) Dalmatinski dop. urad poroča: Zjutraj je dospel v splitsko luko ameriški admiral Bullard z vojno ladjo. Posetili so ga takoj predsednik pokrajinske vlade dr. Krstelj, dr. Grisogono, prof. Mišetić in srbski general Vašić. Pričakujejo se francoski, angleški in italijanski admirali. Doslej je namen tega sestanka še neznan. Mesto je okrašeno v znak pozdrava ameriškega admirala.

Split, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dalmatinski dop. urad poroča: Včeraj so dospeli v luko ententini in ameriški admirali, ki ostanejo tu nekaj dni. Namen njihovega prihoda je, da se na svoje oči prepričajo, ali vlada v Splitu mir in red ter osebna svoboda. Meščanstvo je ogorčeno zaradi koruptivnega razdeljevanja živil ter očitnega pobiranja podpisov pod upravo italijanske postajne ladje »Puglia« in neprestanih italijanskih izzivanj. Redarska oblast je mobilizirala, vse orožništvo in srbsko poveljništvo je konsigniralo vojsko, a je vsled intervencije pozneje pronicalo svojo odredbo, tako da orožništvu samemu ni bilo mogoče, preprečiti razsrjenosti prebivalstva proti italijanašem, ki so se zbrali, da v sprevidu in z zastavami pozdravijo italijanske častnike in dajo mestu italijanski značaj. Kljub energičnemu delovanju orožnikov so dejansko napadli nekega višjega italijanskega častnika, a vodje domačih italijanašev so se morali skriti v neko poslopje, iz katerega so jih morali odposlanci vlade spremljati v spremstvu orožnikov domov. Ogorčenje prebivalstva je nepopisno, zlasti z ozirom na to, da je doslej vladal v Splitu popoln mir in neomejena svoboda gibanja, agitacije in manifestacij, kakor tudi z ozirom na dejstvo, da izgleda prihod sedanje admiralske komisije kakor predznak, da se je Italijanom posrečilo, uveljaviti svoje težnje tudi v nezasedeni Dalmaciji.

Izjava jugoslov. odbora.

Jugoslovanski odbor v Parizu razpošilja sledečo izjavo:

Pariz, 12. februarja 1919.

Jugoslovanski odbor se je konstituiral 1. maja 1915. v Parizu pod predsedstvom dr. Ante Trumbića. Njegov glavni sedež je bil v Londonu. Odbor je takoj izdelal program, ki se resumira v formuli: osvoboditev jugoslovanskih dežel izpod Avstro-Ogrske in njihovo zedinjenje s Srbijo in Črno goro v eno državo.

Odbor je imel v svojem delu dve nalogi, in sicer: 1. da zastopa narod Srbov, Hrvatov in Slovencev v Avstro-Ogrski za časa vojne, dokler narod ni mogel svobodno govoriti, in 2. da v zaveznikih in nevtralnih deželah razvije v svrhu informiranja zunanjega sveta o razmerah jugoslovanskega naroda v Avstro-Ogrski in njegovih revindikacijah.

Še l. 1914. sta dr. Ante Trumbić in Fran Supilo dobila na sestanku jugoslovanskih narodnih poslancev formalni mandat, da zastopata naš narod v zaveznikih državah, a l. 1915. so narodni poslanci na svojem drugem sestanku poverili isto nalogo posancema dr. Gustavu Gregorinu in dr. Dinku Trinajstiću, ki sta dospela v Pariz meseca maja in stopila v Jugoslovanski odbor kot njegova člana.

Na kongresu odposlancev jugoslovanskih kolonij v Valparaiso (Čile) 22. do 25. januarja je dobil jugoslovanski odbor pooblastilo, da zastopa te kolonije v zaveznikih državah. Dali so temu odboru denarnih sredstev, ki jih je potreboval za svoje delo. Enako pooblastilo je dobil odbor tudi na kongresu 29. in 30. novembra l. 1916. v Pittsburgu s pooblaščenjem, da zastopa jugoslovanske kolonije severne Amerike. Po raznih izjavah jugoslovanskih narodnih zastopnikov in po manifestacijah javnega mišljenja jugoslovanskega naroda v Avstro-Ogrski za časa vojne je dobil jugoslovanski odbor nesumljivih dokazov, da jugoslovanski narod v Avstro-Ogrski odobrava njegov program in njegovo delo.

Na podlagi tega se je smatral jugoslovanski odbor za pooblaščenega predstavnika svojega naroda.

Že od prvega početka se je postavil jugoslovanski odbor v dotiki z vlado kra-

levine Srbije na osnovo sklepa narodne skupščine od 23. novembra l. 1914., ki je proklamiralo, da se bojuje Srbija za osvobodjenje in zedinjenje celokupnega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev ter je razvijal svoje politično delo paralelno s kraljevsko vlado, kot je omenjeno v krfski deklaraciji.

Vsled posveta, na katerem so bili navzoči meseca junija in julija l. 1917. kraljeva srbska vlada in predstavitelji narodne skupščine kraljevine Srbije in odposlanci jugoslovanskega odbora, je izšla takozvana krfska deklaracija od 20. julija l. 1917. objavljena in naznanjena vladam zaveznikov s podpisom predsednika srbske vlade in jugoslovanskega odbora. Ta deklaracija je postala politični program celokupnega jugoslovanskega naroda. V njem so utrjene narodne rivendikacije in postavljeni temelji notranje ureditve zedinjene kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V oktobru l. 1918. se je osnovalo Narodno Veče v Zagrebu, ki je proglasilo neodvisnost jugoslovanskih pokrajin od Avstro-Ogrske in kot vrhovna državna oblast onih pokrajin, je dala jugoslovanskemu odboru mandat, da ga zastopa pri vladah zaveznikov.

V decembru l. 1918. je njegovo veličanstvo prestolonaslednik in regent kraljevine Srbije na podlagi adrese, podane od poslancev Narodnega Veča v Zagrebu in ob prisotnosti svoje vlade proglasil zedinjenje vseh jugoslovanskih pokrajin v kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, a dne 21. decembra l. 1918. se je sestavila vlada nove kraljevine. Dr. Ante Trumbić je postal član nove vlade, ko minister zunanjih zadev.

Potem, ko se je narod Srbov, Hrvatov in Slovencev ujedinil v svojo neodvisno kraljevino, in potem ko je bila sestavljena nova kraljevska vlada, je samoposebno prenehala naloga jugoslovanskega odbora kot predstavnik jugoslovanskega naroda v bivši Avstro-Ogrski in prenehale so na ta način tudi vse njegove funkcije. Dr. Ante Trumbić je, kakor hitro je postal minister, odložil predsedništvo jugoslovanskega odbora, a na njegovo mesto je bil izvoljen dr. Dinko Trinajstić.

Jugoslovanski odbor smatra, da mu nalaga patriotična dolžnost, da začne z delom v Parizu, dokler ne bodo rešeni na mirovnem posvetu vsi oni problemi, ki se tičejo našega naroda s tem, da omejuje svoje delovanje na podajanje obvestil v vprašanih, ki se nanašajo na naše narodne rivendikacije. Iz plenarne seje jugoslovanskega odbora. Pariz, 12. februarja 1919. Predsednik: dr. Dinko Trinajstić.

Nameravan napad na Wilsona?

Curib, 25. februarja. (Lj. k. u.) Čehosl. tisk. urad poroča iz Washingtona: Povodom prihoda Wilsona se tam pripravljajo obsežne varnostne priprave. Policijo so pomnožili na 4000 vojakov in mornarjev. Pot s pristanišča do kolodvora je zaštrana z dvojnimi vojaškimi kordonom.

Newyork, 24. februarja. (Lj. kor. u.) Dunajski kor. urad poroča: Tukaj so aretirali več anarhistov. Govorilo se je najprej, da so imeli načrt umoriti predsednika Wilsona pri njegovem prihodu v Boston. Častnik tajne policije je pa izjavil, da ta vest ni resnična. Dva moža, ki sta prišla iz Philadelphije so aretirali v Newyorku. Priznala sta, da sta anarhista in da sta hotela potovati v Boston.

Mirovni posvet.

Pariz, 25. februarja. (Lj. k. u.) Glasom dunajskega kor. urada poroča: »Agence Havase« uradno: Ministri aliranih in asociiranih držav so zborovali v ponedeljek popoldne. Turkhan paša jim je predložil allanske zahteve. Interalirana poljska komisija je nato predložila predloge, katere je stavila komisija v Varšavi. Prihodnja seja je v sredo popoldne.

Mirovni posvet hiti.

Berlin, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Curiba, da se pariška konferenca zelo prizadeva, kar največ pospešiti sklep predhodnega miru. V to svrhu nameravajo sprejeti vsa vojaška in najvažnejša politična in teritorialna vprašanja že v pogodbo za premirje, tako da bo sklep prehodnega miru le še formaliteta. Ta misel izvira iz Francije, pridružila se je Anglija in po kratkem obotavljanju tudi Amerika. V merodajnih krogih konference menijo, da bo mir podpisan 1. junija, morebiti še prej. Poročila francoskih novin potrjujejo tudi pariške informacije italijanskih listov, ki pričakujejo sklep miru tudi še pred sredo maja in še prej.

Lloyd George.

Bern, 25. februarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Iz Pariza došla oseba, ki ima intimne zveze z uglednimi funkcionarji pariške konference je podala sliko stališču, katero zavzema ministrski predsednik Lloyd George. Lloyd George je danes tik predsednika Clemenceauja tista oseba na mirovni konferenci, ki najbolj pritiska na skorajšnji konec in ki se tudi zavzema za zmanjšanje pogojev, ki se nalagajo Nemčiji. V nazirih Lloyd Georgeja se je v zadnjih časih zgodila velika sprememba, ki je osnovana na eni strani na nepričakovanem in v tem obsegu nezavzelenem razsulu Nemčije in Avstro-Ogrske in na drugi strani v razmerah na Angleškem. Posebno absolutni polom Avstro-Ogrske moti angleškega ministrskega predsednika, o katerem se je izrazil, da mu ta polom odkrito rečeno napravil največje presenečenje. Lloyd George je poleg Wilsona nasprotnik radikalnih stremiljenj Clemenceauja in Italijanov.

Razna poročila.

Po dogodkih v Monakovem.

Monakovo, 25. februarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: V revolucijski drami v Monakovem je čez noč nastala nova senzacija s tem, da je minister za bogočastje Hoffmann brez vsakega sledu izginil. Radi izraza, katerega je rabil Hoffmann o veri, češ da je ta samo stvar za volitve, je nastal proti njemu v centumskih listih kulturni boj. Ako se izkaže, da je Hoffmann izginil, potem ni dvoma, da je bil pri napadu na Eisnerja dogovorjen komplot, katerega žrtvi sta bila minister Hoffmann in Eisner. Še na predvečer pred napadom je v bavarskem deželnem vojaškem svetu povedal Tauber, da so bile na različnih krajih mesta napisane tajne besede: Tu, Ma, Caf. Iz tega je izrazil Tauber, da se še ne ve, kaj vse pride. Da je imel Tauber prav, kaže nadaljni razvoj stvari. Do sedaj ni bilo 10, temveč 30 najuglednejših članov monakovske družbe odpeljanih v varnostne zapore. Centralni svet, kateri ima vso moč v rokah in kateri bo imel toliko časa, dokler seja svetovni odobrila provizoričnega ministrstva, se bo najbrže preustrojil v politično vladno oblast. V tem primeru bosta seveda ministrstvo in centralni svet postala eno in isto.

Budimpešta, 25. februarja. (Lj. kor. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Po vsteh, ki so došle budimpeštanskim listom iz Curiha je bil Eisnerjev morilec v bližnjih stikih s princem Windischgrätzem in bavarskim prestolonaslednikom Ruprechtom. Slednji je vodil protirevolucionarno gibanje v Nemčiji in posebno na Bavarskem iz Thura.

Italijani in Grki.

Bolgrad, 25. februarja. (Lj. k. u.) Jugoslov. dop. urad poroča: Iz Soluna javljajo: Grško časopisje poroča v zadnjem času mnoge o zblizanju med Grške in Italijo. Nekateri grški listi priobčujejo rečno brzojavke iz Rima, glasom katerih Italija priznava upravičenost grških zahtev. V teh brzojavkah se izraža zadovoljnost italijanskih krogov napram grški vladi in zlasti Venizelosu, ki je baje naravnost priznal italijanski značaj Reke.

Boljševiki na Angleškem.

Kopenhagen, 25. februarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Zadnje londonske vesti potrjujejo, da se je boljševiško gibanje na Angleškem zelo razširilo, posebno z organizacijo delavskih in vojaških svetov in z odobritvijo mornariških svetov. Vse politično in gospodarsko življenje stoji pod pritiskom tega gibanja, da se celo v parlamentu se opaža preobrat. »Daily Chronicle« priobčuje članke, kateri obsegajo fakt, da je v Veliki Britanski plodno polje za ljenizem, ki bo gotovo še dovedel državo do velikih nepravil.

Politične novice.

+ Ženski protestni shod. V nedeljo, dne 2. marca, se vrši ob 11. uri dopoldne v dvorani Narodnega doma protestni shod vsega slovenskega ženstva proti italijanski okupaciji. Slovenske žene, udeležite se obilno tega shoda!

+ Pozdrav Hrvatice Slovenkam. V nedeljo je priredilo »Demokratsko združenje jugoslovanskih žena« v Zagrebu velik shod za žensko volilno pravico. S tega shoda so poslale Hrvatice Slovenkam sledeči pozdrav: »Sa prve naše skupštine za izborom pravo žena šaljeno našim istomišljenicima srdačne pozdrave i molimo pomoč u radu za zajedničku stvar Jugoslavenke.« Sestram sobojnicam za politično svobodo ženstva vračamo prav iskrene pozdrave in želimo, da bi bil skupen boj jugoslovanskih žen za politične zahteve kar najbolj uspešen.

+ Nasprotniki slovenskega vseučilišča so s svojimi izjavami v »Slov.

Narodu« zelo ustregli našim bivšim gospodarjem. »Grazer Tagblatt« z veseljem ponatiskuje »zanimiva vseučiliška priznanja« in pravi, da se vsebinsko popolnoma krijejo z nekdanjimi govori nemških poslancev v avstrijskem parlamentu o tem vprašanju. Sedaj se vidi, kako je tedaj politikujoče slovenstvo nalagalo slovensko ljudstvo, trdeč, da je slovensko vseučilišče življenjska potreba slovenskega naroda in da so Slovenci zrelj zanje. Saj končno danes ni veliko na tem, kaj o nas pišejo in mislijo Nemci, neprijetno je pa le, če se lahko pred široko javnostjo na ta način perejo očitkov, da so bili krivični nasproti nam in so nas tudi na kulturnem polju zatirali. Mažari, Hrvati in marsikateri drug manjši narod tudi ni imel dovolj lastnih znanstvenikov, ko si je ustanovljal vseučilišče. Pa zato se ni odrekel lastnemu vseučilišču — nasprotno! Izposodil si je tujerodnih učnih moči in odprl lastnim sinovom kratko in gotovo pot do znanosti. Samo Slovenci smo tako špansko ponosni in umni, da pravimo: rajše nič!

+ Korektura centralizma. Pod tem naslovom poroča »Hrvat« iz Beograda: Protesti gospodarskih zastopnikov iz Hrvatske proti ukinitvi avtonomije na področju trgovine in obrti so napravili tu globok vtis. Iz okolice ministra trgovine Ribarca sem zvedel, da izvršene reforme ne odgovarjajo ministrovim intencijam ter da se nikakor ne strinja z novim položajem. Tudi drugi tukajšnji merodajni krogi, ki poznajo razmere ter politično in gospodarsko trezno mislijo in stvarno razsojajo, ne smatrajo takih odredb za koristne. Temeljem informacij z dobro poučene strani vam morem celo zanesljivo zagotoviti, da je zopet pričakovati korekture centralizma, ki je iz praktičnih razlogov postala neobhodno potrebna.

+ Italijanski časopisi o boljševizmu v Jugoslaviji. Laški listi prinašajo danna dan (posebno »Corriere d'Italia« in »Resto del Carlino«) članke z bombastičnimi napismi: »Jugoslavija pred revolucijo«, »Boljševizem v Jugoslaviji«, Razpori med Jugoslovani, tako da bi vsak čitatelj mislil, da so v Jugoslaviji tako razmere kot v boljševiški Rusiji. In vendar so hrvatske stranke, n. pr. Frankova, ki bi rada uganjala razdor med Jugoslovani, najmanjše in imajo tudi najmanj privržencev. Radi bi pač videli, da bi se v Jugoslaviji zagnezdil boljševizem in strankarski boji, da bi mogli ribariti v kalnem. Zelja je mati misli in domišljije. Na željah in domišljijah — posebno pa na domišljavosti — so Lahji tako bogati!

+ Propaganda za »italijansko« Dalmacijo. Kako sleparsko postopajo Italijani, ki hočejo dokazati laški značaj Dalmacije, je prav dobro razvidno iz manifestacij, ki jih prirejajo tupatam v Italiji. Par figurantov t. zv. »dalmatinskih« Italijanov hodi po laških mestih in prireja demonstracije za »italijansko« Dalmacijo, kakor se je zgodilo pred kratkim v Palermu.

+ Strah pred jugoslovansko propagando v Parizu. »Temps« se razburja nad dejstvom, da postaja jugoslovanska propaganda v Parizu vedno nevarnejša in da se je v resnici posrečilo Jugoslovonom pridobiti vedno več privržencev posebno pri Amerikancih in pred vsem pri predsedniku Wilsonu. Je povsem umevno, da se Wilson ne more strinjati z imperijalističnimi laškimi zahtevami, ki nasprotujejo diametralno njegovemu narodnostnemu načetu.

+ V italijanskem ogledalu. Te dni smo dobili nekaj števil milanskih listov: »Secolo« in »Popolo d'Italia«. V obeh smo našli svojo sliko, a seveda ne naravne, marveč spačeno na način, kakoršen pač prijia čitateljem enega in drugega lista. Dočim »Secolo« zasmehljivo poroča, kako so Srbi nezadovoljni s Slovenci, le-ti s Hrvati, a ti s Srbi ali pa če hočete obratno — pa »Popolo d'Italia« s prstom kaže na Jugoslovane in kliče Bissolatiju in drugim italijanskim odpovednikom: Glejte jih, kako drže skupaj! Od Ljubljane do Beograda ne dobite niti enega odpovednika med njimi, to se pravi niti enega človeka, ki bi priznal pravice Italije ne rečemo na Zader ali Reko ali Trst ali Gorico, marveč na Videm, Tarcent, Gemona, Čedad. Ministri, duhovniki, časnikarji, učitelji, konservativci, republikanci, socialisti, katoličani in pravoslavni, meščani in kmetje — vsi brez razlike tvorijo imperialistični blok, sestavljajo strahotno in vendar veličastno enodušnost. Nato navaja list, kaj je govoril dr. Korošec in se norčuje iz »Secola«, ki je hotel oslabiti utis teh besedi in pisal, da je don Korošec fanatičen in neveden duhovnik, ki ne zna drugega jezika nego nemškega in ki je bil med pogumnimi Jugoslovani vsled svojega trdovratnega habsburgovstva na slabem glasu. Denimo, da je to res, pravi list, a kaj pa potem Vilfan, ki govori italijansko z gotovimi toskanskimi elegancami, kakor je bil ob neki priliki pisal »Se-

colo«; tudi ta govori kakor Korošec in pravi, da morala Gorica in Trst »fatalmente« — usodno — pripadati Jugoslaviji. »Skocimo sedaj iz Trsta v Belgrad« — piše list dalje — »da vidimo, če oni Srbi, ki smo jih na albanski obali pobrali in rešili — 194 tisoč mož in 13 tisoč konj — morda kako drugače pojo. Kaj šel Predsednik srbskega državnega sveta naznanja Italijanom, da imajo pravice na — zapadno obalo Jadrana. Ali ste slišali italijanski odpovedniki!?« Nato navaja še nekaj hrvatskih in srbskih listov in krvavo očita Bissolatiju »strašen uspeh« njegovega govora. A Bissolati ima lahko mirno vest — zgodovina bo dala prav njemu in ne Salandri — če ne danes, pa jutri.

+ Bissolatti proti londonskemu dogovoru. »Massaggero« prinaša obširen članek o političnem govoru bivšega ministra Bissolattija. Liga narodov, pravi Bissolatti ni utopija, marveč ideja, ki se je deloma že vresničila. Vsi narodi entente morajo priti na mirovni kongres s pravičnimi in zmernimi zahtevami, upoštevajoč tuje pravice. Kar se tiče zemlje, bode pač vsakomur jasno, da je Italija dovolj osigurana ako ima v svojih rokah Pulj, Valono in Primorske otoke, in če se obal neutralizira. A kdo je v Italiji, ki bi zahteval, naj se pripravimo na očitivo proti narodu, kakršen je jugoslovanski, katerega smo mi poklicali v življenje, ujedinjenje in svobodo? Italija bi morala napraviti vse mogoče, da naveže naše to mlado državo, in tako konča vojno res s trijumfom. Končno pravi Bissolatti, da se Italija mora odpovedati londonskemu dogovoru.

+ Italijanski poizkusi. V svojem nepostenem boju za roparsko osvojitvev jugoslovanskih jadranskih pokrajin poizkušajo Italijani vsa mogoča sredstva — enkrat z grožnjami in cesarsko ošabnostjo, enkrat s prilozovanjem in izigravanjem tega ali onega izmed jugoslovanskih plemen proti drugemu. Tako je nedavno neapolski »Mattino« pilhal Srbom na dušo, češ naj ustanove Veliko Srbijo z Macedonijo in Banatom, a Dalmacijo, s katero Srbi nimajo kaj početi, naj prepuste Italiji. Tako Veliko Srbijo bi Italija z vso silo podpirala in obe državi bi mogli biti najboljši prijatelji. Na to podlo domnevo je odgovorila beograjska »Samouprava«. »Mi Srbi smo imeli stike z drugimi narodi, pogajali smo se in dogovarjali in dajali pod neodoljivim pritiskom vsakokratnega položaja kot majhen in slaboten narod velike in drage dovolitve. Toda nikdar nismo prodajali svojih bratov in tega tudi danes ne bomo storili nikomur niti za ljubav, niti za dopadajenje. Mi govorimo v imenu naroda, ki ume biti pošten in dober prijatelj, čegar prijateljstvo gre do samozatajevanja, toda ki zna biti tudi sovraznik, s katerim treba računati. Apeklujemo na pravico ljubnosti italijanskega naroda in ga prosimo, naj dela na to, da se ne vrže med krvavi nož, kakor ga je bila vrgla neizprovidna ruska diplomacija med nas in Bolgare s svetoštevansko pogodbo in nakopala neizmerno nesrečo na nas in na Bolgare.«

+ Italijanska plemenitost. Svoj čas je dal italijanski poveljnik v Valoni, general Ferrero, na pešeni morskimi obali postaviti neštetim srbskim junakom, ki so ondi po nadčloveških vojnih naporih našli smrt vsled lakote in popolne zapuščenosti, kamenit spomenik s primernim lepim napisom. Spominjajoč se tega dogodka, piše splitska »Nova Doba: Predvsem ne smemo pozabiti, da so Italijani l. 1915, sami zakrivilji katastrofo srbske vojske, žena in otrok ob umiku preko Albanije. Srbom so hoteli dati živeža samo pod pogojem, da priznajo londonski dogovor in izdajo Hrvate in Slovence. Tedaj so Srbi odgovorili Italijanom: »Vse smo izgubili, samo časti ne — zgubi se!« In raje so v trumah umirali in prepustili Lahom službo grobarja. Tako tedaj. A danes, kakšen spomenik nam dvigajo Italijani v Dalmaciji, Istri in Sloveniji? Tudi tu nam vsekakor žele biti grobarji.

+ Italijanski značaj Reke. Laški listi hočejo z vso silo dokazati italijanski značaj Reke in se opirajo v ta namen na štetje, katero je provedel »Consiglio nazionale«. Kakšno je bilo to štetje, si lahko mislimo. Ker se je zdelo Lahom število svojih rojakov premajhno, pristeli so kratkotalo vse Italijane, ki so bili pred vojno na Reki, katere bi pa sedaj zastoj iskali. V svoji nečestovitosti priznavajo sami, da so vse Rečane jugoslovanske narodnosti, ki ne znajo ne pisati in ne brati, pristeli k laški narodnosti. Kljub temu so še vedno našli komaj nekaj nad polovico Lahov. Smešno pa je, če primerjajo Jugoslovane volku, ki hoče požreti nedolžno jagnje, namreč Laha. V svoji besnosti in onemoglosti hočejo pomagati s psovanjem, pa jim tudi to ne bo pomagalo.

+ Reka-Sušak za Jugoslov. demokr. stranko, 164 reških in suških meščanov je poslalo notranjemu ministru Svetozarju Pribičeviću brzojavko, v kateri se izjavljajo za takejšnje osnutje močne politične

stranke, ki bo združevala narod od Soče do Vardarja, zagovarjala eno zakonodajstvo in eno eksekutivo, a na podlagi širokih upravnih avtonomij, kakor jih zahtevajo gospodarske in zemljepisne razmere, in ki bo zastopala demokratična načela v narodnem, kulturnem in socialnem pravcu.

+ V državi Danski... Po osješki »Narodni Obrani« posnemamo: Delavstvo v osjeških miinih je začelo štrajkati, ker lastniki odbijajo zahteve po skrajšanju delavnega časa in povišanju plač. Ta štrajk je lastnikom mlinov naravnost dobrodošel, ker so po mlinih nako-pičene velike zaloge moke, katere ne smejo izvažati. Zato je mlinarjem naravnost ljubo, da nekaj časa ne bodo mlieli. Delavstvo je to nakano spoznalo in začelo pripravljati generalni štrajk. Tako se kapitalisti igrajo z javno blaginjo ter redom in mirom. V Bosni, Dalmaciji, Primorju, Sloveniji ljudje stradajo kruha, v osjeških in vojvodinskih mlinih moka trohni, ker je tako prav za tiste, ki sedaj trgujejo z izvoznimi dovoljenji v Beogradu, kakor so preje trgovali v Zagrebu. Te dni so zborovali mlinarji v Subotici in stavili zahtevo, naj se dovoli izvoz žita iz Vojvodine, kjer trohni na stotine vagonov žita. — Res, skrajni čas je, da se snide državno večje.

+ Graški socialni demokrati proti komunistom. Graško socialnodemokratično vodstvo je z ozirom na rovanje komunističnih življenj izdalo na delavstvo letak, v katerem delo komunistov odločno obsoja in nujno svari delavstvo, naj se v teh resnih časih ne dá zapeljati do nepremišljenih dejanj. V ozadju preže temni zločinski elementi, ki čakajo prilike, da začno pleniti. Tako bi se raznesle in uničile še tiste male zaloge živil, beda bi postala še hušja, a mesto bi se izpremenilo v anarhistično groljbo razvalin.

+ Huškanje nemškutarjev in mariborskih lažisocialistov je naravnost neznosno. Moški in ženske prihajajo med naše ljudstvo z nahrbtniki, nabirajo živež in z neverjetnimi lažmi krmijo naše lahkoverneže. Pozivljamo poštene zavedne rodoljube, naj temu početju posvetijo vso paznost, oblasti pa naj to puntarsko rovanje in ščuvanje proti naši državi z odločno, objektivno strogotostjo zasledujejo in kaznujejo.

+ Konec Mackensenove armade. Temešvarska »Sloga« poroča, da so nedavno dospeli tje kaj ostanki Mackensenove vojske, ki so jih sedaj odpravili v Novi Sad, kjer jih bodo uporabili za razna dela, da tako vsaj nekaj popravijo, kar so bili porušili in opustošili.

Dnevne novice.

— Cankarjevo proslavo v Celju priredi Celjsko pevsko društvo dne 2. marca ob 3. uri popoldne v »Narodnem domu«. Poleg recitacij izbranih Cankarjevih odstavkov bo predaval naš znani slovstveni zgodovinar, g. dr. J. Prijatelj, kustos dunajske dvorne knjižnice, o spominskih impresijah in refleksijah na Cankarja, svojega vrstnika in najožjega prijatelja. Bliznji in daljni okoličani celjski so še posebno vabljeni.

— Prof. dr. Jos. Hohnjec je kot posl. V. L. S. odpotoval včeraj v Beograd.

— Osebnosti. Koncipista pri deželni vladi dr. Emil Gaj in Ivo Poljanec se imenujeta za okrajna komisarja. Stavbni ravnatelj inž. Anton Klinar se pomakne v 2. stopnjo V. plačilnega razreda državnih uradnikov. — Vpokoji se Franc Bartol, praktični kmetijski veččak pri deželnokulturnem oddelku bivšega deželnega odbora.

— Za »Slovensko dijaško zvezo« naj se pošiljajo vsi dopisi na I. tajnika Tinja Jemec, med., Kapitol 16, I, 12, Zagreb. Tu se dobe tudi vse potrebne informacije glede zveze.

— Oslepelih vojakov na slovenskem odru. Slovenski oslepelih vojakov, ki se začasno nastanejo v prvi jugoslovanski bolnišnici, se uče tam štetarske in pletarske obrti, glasbe, petja, čitanja in pisanja. Dne 1. marca t. l. ob pol 8. uri večer prirede v dramskem gledališču burko enodejanko »Postna skrivnost«, poslovenil Fran Rihar, in Finžgarjevo burko enodejanko »Vse naše«. Naša znana umetniška moč, seferežiser dramskega gledališča gosp. J. Nučič je radevolje prevzel vodstvo predstav. Oslepelih vojakov so naprosili ravnatelja Glasbene Matice gospoda Mat. Hubada, da on prevzame petje in tako izpopolni, česar oni za enkrat še niso zmožni. Gosp. ravnatelj Mat. Hubad se je kljub napornemu delu, ki ga ima ravno sedaj, velikodušno in radevolje odzval prošnji oslepelih vojakov. Sodeloval bo pevski zbor Glasbene Matice pod njegovim vodstvom. — Predstava se bo ponovila v nedeljo dne 2. marca t. l. ob 3. uri popoldne s istim sporedom. Ker je prireditev slepih vojakov do sedaj prvo delo na tem polju, bo splošno zanimanje, zato se opozarja slavno ob-

činstv, da se preskrbi pravočasno z vstopnicami. Iste dobivajo kakor običajno pri blagajni dramskega gledališča. Omenjeno naj bo, da je čisti dobiček določen fondu za oslepele vojake. Preplačila se za dobrodelni namen pri vstopu v gledališče hvaležno sprejemajo.

J. S.
Pomočitev osebnih vlakov na Dolenjskem, dirakna zveza Ljubljana - Karlovac. Dne 1. marca 1919 se odprli direktni osebni promet med Ljubljano in Karlovcem. Vsi dolenjski vlaki vozijo neposredno do Karlovca in odpade sedanje prestopanje kakor tudi nabava novih voznih listkov v Bujbarcih. Vrhubega se v zboljšanje splošnega prometa vpeljeta nanovo še vlaka št. 2215/2216 a in 2266/2216 na progi Ljubljana - Karlovac ter vlaka št. 2315 in 2316 na progi Velike Uplje - Kočevje. Nadalje se pri dosedanjem večernem vlaku št. 2217 ločita Karlovski in Kočevski vlak. Karlovski vlak odhaja odslej kot novi vlak št. 2211 ob 11. uri 40 min. ponoči iz Ljubljane gl. kol. Kočevski vlak nasprotno vozi še nadalje kot vlak št. 2217 do Velikih Upljev. Na progi Velike Uplje - Bujbarci izostane vlak št. 2217. V skladu s temi spremembami prenehata voziti na progi Trebnje - St. Janž na Dolenjskem mešana vlaka št. 2656, 2657 in se ista nadomestita s posebnimi vlaki št. 2656 a in 2657 a. Takisto vozi na progi Novo mesto - Straža Toplice mesto dosedanjega vlaka št. 2415 vlak št. 2417. — Zveza v Karlovec so sledeče: vlak št. 2211 ima ob 8.10 dop. zvezo z osebnim vlakom št. 1041 a v Zagreb, ob 9.17 dop. z brzovlakom št. 1002a v Reko; vlak št. 2276/2216 ima potom brzovlaka 1002 a neposredno zvezo iz Zagreba. Vlak št. 2213 ima po 3 urnem postanku ob 5.53 pop. zvezo z brzovlakom št. 1001 a v Zagreb, vlak 2215 a ob 9.03 neposredno zvezo z osebnim vlakom 1044 a v Reko. Iz Zagreba prihajajoči potniki z vlakom 1044a ob 8.48 pop. zamorejo nadaljevati vožnjo v smeri Ljubljana z vlakom 2266/2212 ob 8.07 dop. — Novi dolenjski vozniki red je v celoti sledeči: **Proga Ljubljana gl. kol. - Bujbarci, oziroma Kočevje.** Odhodi iz Ljubljane gl. kol. ob 8.00 dop., 2.36 pop. in 11.40 ponoči v Karlovec; ob 8.00 dop., 2.36 pop. in 7.04 zvečer v Kočevje; prihodi v Novo mesto 10.55 dop., 5.52 pop. in 2.33 ponoči; prihodi v Karlovec 2.55 pop., 9.00 zvečer in 7.30 dop.; odhodi iz Karlovca 2.03 dop., 1.21 pop. in 6.02 pop.; prihodi v Ljubljano gl. kol. 8.59 dop., 4.30 pop., 9.03 zv. Prihodi v Kočevje 11.11 dop., 5.46 pop., 10.16 zv.; odhodi iz Kočevja 5.50 dop., 1.16 pop. in 5.46 pop. — **Proga Trebnje - St. Janž na Dol.** Odhodi iz Trebnjega 10.30 dop., 6.57 pop.; prihodi v St. Janž na Dol. ob 11.28 dop. in 7.58 zv. Odhodi iz St. Janža na Dol. ob 5.28 dop. in 3.45 pop.; prihodi v Trebnje ob 6.32 dop. in 5.05 pop. — **Proga Novo mesto - Straža - Toplice.** Odhodi iz Novega mesta 11.12 dop., 4.00 pop. in 6.10 zv.; prihodi v Stražo-Toplice 11.30 dop., 4.18 pop. in 6.23 zv. Odhodi iz Straže-Toplice 5.27 dop., 11.52 dop. in 5.20 pop.; prihodi v Novo mesto ob 5.45 dop., 12.10 pop. in 5.38 pop.

Sprememba voznega reda. S 25. svečanom se na črti Ljubljana - Zagreb spremeni vozni red kakor sledi: Namesto dosedanjega jutranjega osebnega vlaka št. 40-508 bo vozil vlak št. 36c-512; odhod iz Ljubljane ob 8. uri 25 minut jutraj, prihod v Zagreb ob 12. uri 41 minut popoldne. — Namesto osebnega vlaka številka 509-43 bo vozil vlak št. 511-45; odhod iz Zagreba ob 6. uri 5 minut zvečer, prihod v Ljubljano ob 10. uri 58 minut zvečer. — Z istim dnevom se na progi Ljubljana-Maribor upusti vlak št. 30 (odhod iz Ljubljane ob 7. uri jutraj) in bo vozil osebni vlak št. 36; odhod iz Ljubljane ob 4. uri 43 minut jutraj, prihod v Maribor glavni kolodvor ob 9. uri 11 minut popoldne. — Z istim dnevom se na progi Maribor-Pragersko - Čakovac odpravi osebni vlak št. 238 a-228 in bo mesto tega vozil osebni vlak št. 228b; odhod iz Čakovca ob 2. uri 20 minut popoldne, prihod v Maribor ob 5. uri 32 minut popoldne. Ta vlak dobi tako na Pragerskem zvezo k vlaku št. 39 na jug (prihod v Ljubljano ob 8. uri 54 minut zvečer). — Tovorna vlaka št. 813 in 866 prevažata od istega dne med Ponikvo in Celjem potnike in posredujejo osebni promet med Rogatcem-Ponikvo-Celjem. Vlak št. 813 odhaja iz Ponikve ob 6. uri 48 minut jutraj in prihaja v Celje ob 7. uri 20 minut jutraj; vlak št. 866 odhaja iz Celja ob 2. uri 50 minut popoldne in prihaja v Ponikvo ob 3. uri 33 minut popoldne. — Ostali vozniki red ostane neizpremenjen.

Obupen položaj slov. veterinarjev. V slovenski javnosti se v zadnjem času mnogo razpravlja o usodi slovenskih visokošolcev, katerim je vzel nemški teror možnost nadaljevati svoj študij v Nemški Avstriji. Od vseh teh visokošolcev so pa gotovo najhuje prizadeti ravno slovenski veterinarji, prvič ker so isti že od 5. decembra 1918 izključeni iz dun. živ. vis. šole, na kateri se je pozneje določil »numerus clausus«, po katerem se morejo inškribirati le državljani Nemške Avstrije in potem Nemci sploh, tako da Slovenci, oziroma Jugoslovani sploh na tej šoli ne pridejo v poštev, tudi če bi se v poletnem tečaju anu-

liral bojkot proti Jugoslovanom. Medtem ko najdejo visokošolci drugih strok vendar zavetja pri sosednih slovanskih državah, veterinarji starejših letnikov tudi to možnost nimajo, ker so Čehi do sedaj odprli provizorično le prvi in tretji tečaj, Ivovska zivinozdravniška visoka šola je pa demilirana in zaprta. To pojasnilo naj zadostuje, da vzamemo merodajni faktorji nemudoma položaj slovenskih veterinarjev v pretres in čimprej ukrenejo vse potrebne korake, da se tudi veterinarjem starejših letnikov omogoči nadaljevanje in izvršitev svojih študij. — Slovanski veterinar.

Iz vojaških krogov. Okoli brambnega odseka tuk. dravske divizijske oblasti se zbirajo vsi oni nemčurji, katere je bodisi koj ob proklamaciji Jugoslavije tedanja vojaška oblast kot proslule nevarne elemente na mestu odstavila, bodisi, da jih nemška Avstrija ni hotela zaposliti, a so našli sedaj toplo zavetje ravno pri brambnem odseku. Kaj pa dela aprobativna komisija? Kaj res nima nikake besede in vpliva, da bi zabranila take vnovovpijoče grehe? Ljudje, ki niso hoteli poznati do 30. oktobra 1918 nikakršnega jugoslovanskega jezika, pač pa smešili in blatili vse, kar je dišalo po slovanškem, te ljudi sprejema sedaj dravska divizijska oblast v zavetje, med tem ko je bilo naših zavednih, pravih aktivnih častnikov postavljeno na cesto precejšnje število. Je-li g. generalu Smiljančiču o tem kaj znano?

Pospeševanje protialkoholnega gibanja. Višji šolski svet je razposlal ravnateljstvom vseh srednjih državnih in zasebnih šol, učiteljskih, vsem okrajnim in mestnim šolskim svetom naslednjo okrožnico: Dolgotrajna svetovna vojska je v pre mnogih ozirih otežkočila učiteljem in staršem duševno in telesno vzgojo njihovega varstvu izročene mladine. Posebno se opaža, da mladina v letih telesnega razvoja, zapeljana po slabih zgledih odraslih, uživa — celo v neprimerni množini — alkoholne pijače, ki so pravi strup za njen telesni in duševni razvoj. Vsled vpoklica mnogih učiteljev v vojaško službovanje in brezštevilih ovir, ki so nasprotovale plodnemu delovanju šole, učiteljsvo v boju proti alkoholizmu ni moglo vršiti svoje dolžnosti. Raditega se je po došlih poročilih uživanje alkoholnih pijač med šoloobvezno mladino razpaslo zopet v strašni meri. Samo na Kranjskem nič manj kakor dve tretjini šolskih otrok še plje alkohol. Statistika govori dovolj jasno in kliče glasno vse na delo proti alkoholu. Zato je nujno potrebno, da se učitelji vseh šol z vso vneto udeležbo boja proti alkoholizmu in v pravi očetovski skrbi za slovensko mladino, najdražji narodni zaklad, z vso pozornostjo in s smotrenim delom težijo za tem, da se slovenska mladina obvaruje pred najhujšim sovražnikom — alkoholom. Vsi otroci do 12. leta morajo biti popolni abstinentje, sami mladi junaki. Pa tudi na srednjih šolah bi morali biti taki junaki ponos vsakega zavoda. Višji šolski svet torej odreja, da se učiteljsvo vseh šol nemudoma z vso resnostjo opozori na razpise bivšega šolskega sveta za Kranjsko z dne 19. jan. 1910, št. 3868 ex 1909, 7. marca 1912, št. 1365, 12. avg. 1917, št. 475, oziroma razpisa bivšega šolskega sveta za Štajersko z dne 10. marca 1902, št. 2235, 14. julija 1904, št. 6356, 9. sept. 1907, št. 3, 4289/15, 16. okt. 1908, št. 3, 2738/2, 10. avgusta 1909, št. 4817/1. Učiteljske konference srednjih šol in učiteljske naj se pri vsaki priliki pečajo z vprašanjem, s katerimi sredstvi naj se med mladino omeji, oziroma popolnoma zatre uživanje alkoholnih pijač. Posebno pa naj bo de protialkoholno delo stalna točka posvetovanja o telesni vzgoji mladine, kakor jih predpisuje odlok bivšega ministrstva za uk. in bogočastje z dne 15. nov. 1896, št. 19.097. To naj bo razvidno iz sejnega zapisnika. Zlasti na učiteljskih in na študentskih zasedanjih naj pouk o škodljivosti alkoholnih pijač in velikanskem pomenu abstinenčnega gibanja. Exempla trahunt: zgledi vlečejo. In le tisti učitelj bo imel pokazati prave uspehe, ki bo sam dajal dober zgled državnosti. Za tak pouk naj skrbi v prvi vrsti zdravnik, ki uči higijeno. Istotako naj učiteljsvo na ljudskih in meščanskih šolah ob vsaki priliki vpliva na mladino in jo vzpodbuja k državnosti od vseh opojnih pijač. Tudi tu naj bo pri vseh učiteljskih konferencah, krajnih in posebno okrajnih, stalna točka, kako naj učitelj uspešno v šoli in zunaj šole sodeluje v boju zoper alkohol. Pri tej priliki naj učiteljsvo poroča o uspehih svojega delovanja na tem polju. Ob koncu šolskega leta morajo ravnateljstva, šolska vodstva in okrajni šolski sveti o svojem delovanju v boju proti alkoholu poročati na pristojno šolsko oblast. Kot učni pripomočki se priporočajo: a) Zbirka protialkoholnih spisov »Sveta vojska: A. Skufca: Učna snov za pouk o alkoholu v ljudski šoli« (cena 50

vin, po pošti 53 vin.), »Zganje« (cena 10 v., po pošti 13 vin.), »Protialkoholne kateheze« (cena 15 vin.), »Alkohol in mladina« (cena 6 vin, po pošti 9 vin.) b) Abstinentska knjižnica, I. zvezek: »Protialkoholni katekizem«; c) Štrukelj Ivan in Rudolf Horvat: »Učitelj v boju zoper alkoholizem«; d) Mali protialkoholni katekizem. — Ravnateljstvom srednjih šol, učiteljskih, vodstvu meščanskih in ljudskih šol se naroča, da si nabavijo omenjene spise za učiteljske in dijaške knjižnice ter jih priporočajo mladini v nakup.

Ureditev bolezenskih dopustov za učiteljsvo javnih ljudskih meščanskih šol. Vsi službeni in bolezenski dopusti javnega ljudskošolskega in meščanskega učiteljsva v območju deželne vlade za Slovenijo se brez izjeme prekličajo z dnem 26. februarja 1919. Učne osebe, ki absolutno in pod nobenim pogojem ne morejo nastopiti službe, morajo vložiti nove prošnje za bolezenski dopust, ki jih je opremiti z edino veljavim uradnozdravniškim izpričevalom. Ker se v območju deželne vlade za Slovenijo postopa neenakomerno pri dovolitvi kratkih in daljših bolezenskih in drugih dopustov ljudskošolskemu in meščanskemu učiteljsvu, preklicuje Višji šolski svet vse dosedanje tozadevne razpise in odreja sledeče: 1. Krajni šolski svet more na utemeljeno usno ali pisмено prošnjo voditelju, nadučitelju ali ravnatelju dovoliti dopust do treh (3) dni; ravno tako nadučitelj ali ravnatelj svojemu podrejenemu učiteljsvu. Nedelje, prazniki in pouka prosti dnevi se štejejo v čas dopusta. Ti dopusti pa ne smejo presegati šestih (6) dni v enem šolskem letu. Vse take dopuste mora imeti voditelj, nadučitelj ali ravnatelj v evidenci in jih sporočiti okrajnemu (mestnemu) šolskemu svetu. Okrajni šolski naj se prepriča o tem ob priliki nadzorovanja. 2. Okrajni (mestni) šolski svet sme v res potrebnih slučajih na pisμένο prošnjo določiti učiteljskim osebam največ štiri- (4) tedenski dopust. Ako gre za bolezenski dopust, mora biti prošnja priloženo zdravniško izpričevalo uradnega okrajnega zdravnika ali mestnega fizika izdane le na podlagi faktične preiskave samo o izemnih slučajih zadošča tudi uradna izjava o zasebnozdravniških izpričevalih. V slučaju, da prošilec ali prošilka radi hude bolečine ne more k uradnemu zdravniku, mora okrajni (mestni) šolski svet poslati zdravnika k bolniku na dom. V vseh uradno-zdravniških izpričevalih, oziroma uradnih zdravniških izvidih, mora biti tudi navedena doba, ki jo rabi prošilec, da okreva. Ako prošnja tako izpričevalo ali izjava uradnega zdravnika ni pridejana in je jasno, da bi si jo bil prošilec lahko preskrbel, se naj prošnja zavrne. Suplentom in suplentkam se taki dopusti dovoljujejo le v izvanrednih slučajih. O dovoljenem dopustu se mora obvestiti krajni šolski svet in Višji šolski svet. Glede namestovanja naj se ukrene potrebno in gleda na to, da na večrazrednicah ni treba nastavljeni pomožne moči. 3. Višji šolski svet dovoljuje začasnim in definitivnim učiteljskim osebam na utemeljeno prošnjo, ki jo je opremiti, kakor je navedeno pod točko 2. in predložiti le uradnim potom, tudi več kakor štiritredenski dopust. V tem slučaju se mora nastaviti namestna učna moč, če ni mogoče drugače ukreniti in sicer tako, da se imenuje suplent ali suplentinja ali pa pridelj v službovanje začasna ali stalna učna moč. Ker taki dopusti otežkočajo normalni razvoj šolskega pouka, mora biti okrajni (mestni) šolski svet pri predložitvi takih prošelj posebno previden in natančen. — 4. Vsem okrajnim (mestnim) šolskim svetom se strogo zaukazuje, da vodijo evidenco vseh pod točko 2. in 3. navedenih dopustov, ki so se dovolili posameznim učiteljskim osebam. Ta odredba se ima natančno vsem podrejenim krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom in ravnateljstvom meščanskih šol ter stopi v veljavo s 1. marcem 1919.

Razpisana učiteljska mesta. Na šestrazrednici v Ločah, šolski okraj Konjice na Štajerskem, sta do 1. marca razpisani dve mesti učitelje in eno mesto za učitelja. Kraj je v prijazni Dravinjski dolini, železnika postaja tik šole, proste sobe in kuhinja na razpolago.

Jugoslovanska strokovna skupina v Trzinu je imela v nedeljo 24. t. m. občni zbor ob obilni udeležbi. Vodil ga je predsednik Vidic, ki je poročal, da je štela skupina koncem leta 1918 plačujočih članov 170 in imela med letom pet sej ter o korakih, ki jih je napravilo načelstvo v prid delavstvu pri merodajnih faktorjih. Člani so zbrali blizu 3000 K članarine, ki se je po vsa parabla za bolne tovariše, posebno za časa španske bolezni. V debato, ki se je razvila pri slučajnostih, so posegli predsednik Vidic, L. Koprivnik, župnik in kaplan Čadež. Delavski tajnik g. Komljanec je v daljšem govoru vnel delavstvo za krščansko organizacijo in kazal na njene dosežene uspehe. V odobor so bili izvoljeni: predsednik Vidic, podpredsednik Rogelj, tajnik Keber,

blagajnik L. Koprivnik. Sklenilo se je več za delavstvo koristnih predlogov, ki se bodo predložili centrali. — Letos se je skupina pomnožila z več nego sto člani.

Poštni aspiranti in aspirantije, ki so že morebiti brez službe in čakajo, da se jih vpokliče v poštno službo, naj naznanijo nemudoma pisмено svoje dosedanje bivališče poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu v Ljubljani.

Sprejem k orožništvu. V celokupno orožništvo ujedinjene kraljevine Slovencev, Hrvatov in Srbov se sprejme veliko število orožnikov. Sprejmejo se vojaki in podčastniki, kakor tudi bivši vojaki v starosti od 25. do 35. leta. Postavna plača z dokladami znaša mesečno 200 dinarjev. V prošnji, ki jo je nasloviti na Višje orožniško poveljstvo v Ljubljani ter vložiti pri poveljstvu svojega krdega oziroma od neaktivnih vojakov pri pristojni oziroma bližnji orožniški postaji je navesti: 1. Rojstno leto, kraj, okraj, dežela. 2. Ali je podanik ujedinjene kraljevine SHS. 3. Predizobrazba (dovršene šole). 4. Ali je oženjen, vdovec z ali brez otrok. 5. Ali je sposoben za vojaško službo. 6. Podati je izjava, da se zaveže služiti 3 leta ter tam, kamor bude vdejen. 7. Kdaj in kam, h kateri vrsti orožja je bil vpoklican, koliko časa je služil, ter njegova dosedanja uporaba oziroma nameščenje. Prošnji je priložiti npr. stvarstveno spričevalo pristojnega občinskega urada.

V sirotišnici begunskega taborišča v Strnišču pri Ptujju je šest 14- do 15letnih dečkov, ki se žele posvetiti: eden mizarški obrti, eden ključavničarski obrti, eden krojaški ali brivski obrti, dva trgovini z jestivami ali z drugimi predmeti, eden bi želel priti v opekarno ali v slično tovarno. Delodajalci, ki bi bili pripravljene sprejeti onačrne dečke v svojo obrt oziroma trgovino, naj se javijo na naslov: Predstojništvo uprave begunskega taborišča v Strnišču pri Ptujju. Kdor prevzame dečke, jim bo moral dati stanovanje in hrano ter prevzeti bo moral jamstvo za njih dobro vzgojo.

Poziv odslovljenim drž. uslužbenecem jugoslovanske narodnosti, ki bivajo še v Nemški Avstriji. Tem uslužbenecem se izplača pri konzularni agenciji kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev (oddelek za likvidacijo) na Dunaju, I., Seilerstätte 30, III, enkratni nabavni prispevek za mesec februar 1919. V kolikor še niso prejeli podpor za mesec december 1918, januar in februar 1919, izplačajo se jim tudi leti. S seboj prinesejo, oziroma vplati je: 1. Izkaz o znesku za mesec november 1918 izplačanega enkratnega nabavnega prispevka; 2. izkaz o aktivitetnih prejemkih (plača, dejalnostna doklada, draginjska doklada) za mesec november 1918 z odbitki vred; 3. eventualno izkaz o neizplačanih podporah za zgoraj navedene mesece; 4. prepis likvidacijskega lista in dolžnega izvečka; 5. uradno potrdilo dosedanje likvidature glede podatkov pod točkami 1. do 4.; 6. vsi ti uslužbenci morajo pojasniti, doklej še mislijo ostati v Nemški Avstriji in zakaj, s čim se ondi pečajo in kaj so ukrenili, da se prevzamejo v službo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Svetuje se jim nujno, da v tem oziru čimprej store potrebne korake. Ta poziv se tiče samo onih odslovljenih državnih uslužbencev, ki so iz prej avstrijskega dela kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Negotove trgovske zveze z Italijo. »Jugoslov. Lloyd« poroča: Oni dan je 5 požeških trgovcev potom posredovalcev nakupilo v Italiji za 5 milijonov kron manufakturnega blaga. Trgovci so osebno odšli v Italijo, da prevzamejo blago, in to že pred par tedni, toda vrnili se še vedno niso. V Požežo je prišla vest, da so trgovce v Benetkah zaprli.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru je pričela s poslovanjem dne 24. februarja t. l. Ravnateljem je imenovan bivši dolgoletni prokurist centralne Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, štajerski rojak iz Središča, g. Dragotin Klobar.

Na Pragerskem so konfiscirali v ponedeljek dne 25. t. m. 200 kg masti, 1500 kg krompirja in 1400 kg žita, ki ga je hotel izvoziti s falsificiranim uradnim dovoljenjem s pohištvom v Nemško Avstrijo neki Nemec. Takih slučajev je več. Prosimo v interesu lastne prehrane, da naši politični uradi omejijo na minimum vse dovoljitve za zvoz in dovoljitve označijo tako da je vsako ponarejanje ali pripis absolutno nemogoče.

Begunec je izgubil na hodniku pred posredovalnico za begunce lestnico z približno 300 K denarja ter vojniimi osebnimi listnicami. Posredovalni urad za begunce prosi, da se oni, ki je listnico našel, zglaš in isto vrne v Posredovalnem uradu, Dunajska cesta 38.

Beguncem! Italijanska komisija v Ljubljani je odpotovala. Opozarjamo, da so vse prošnje za vrnitev v domovino brez uspešne. Treba je tedaj čakati, da se ta zadeva uredi in potrpeti toliko časa, do-

kler ne bo italijanska vlada v Rimu izdala tozadevne odredbe.

— **Tedenski izkaz o prenosnih boleznih** na ozemlju deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani. Od 9. do 15. svečana 1919. Difterija: Ljubljana mesto (2 osebi oboleli). Ljubljanski okraj, občina Vrhnika (1 oseba obolela). Griža: Konjški okraj, občina Oplotnica (3 osebe obolele). Koze: Črnomeljki okraj, občina Vinica (5 oseb obolelo), občina Metlika (1 oseba obolela). Ptujski okraj: občina Turški vrh (1 oseba obolela), občina Sp. Jablanje (1 oseba obolela), občina Krčevina (2 osebi oboleli). Pegasti legar: Celje mesto (2 vojaka obolela). Ljubljana mesto (6 vojakov obolelo). Škrlatica: Ljubljanski okraj, občina Vrhnika (1 oseba obolela). Mariborski okraj, občina Studenec (1 oseba obolela).

Ljubljanske novice.

Ij **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani** uprizori na pustno nedeljo, dne 2. marca, in na pustni torek, dne 4. marca, obakrat točno ob 7. uri zvečer, v Ljudskem Domu (Strelška ulica) igr: »Lumpacij Vagabunda«. Burka s petjem v treh dejanjih (6 slikah). Vstopnina: Sedeži v parterju: I. in II. vrste po 6 K, III. do V. vrste po 5 K, VI. do IX. vrste po 4 K, X. in XI. vrste po 3 K. Balkonski sedeži in zofe v parterju po 3 K. Galerijski sedeži po 4 K. Stojišča po 1 krono. Dvorana bo dobro zakurjena. V predprodaji se dobivajo vstopnice za obe predstavi v četrtek, petek in soboto od pol 7. do 8. ure zvečer in v nedeljo, 2. marca, od 10. do 12. ure dop. v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Na dan predstave — pustno nedeljo in pustni torek — se blagajna odpre ob 6. uri v Ljudskem domu in se ondi dobivajo vstopnice.

Ij **Akademija ljubljanskih srednješolcev** priredi v nedeljo, dne 2. marca v Ljudskem domu prvo slavnostno prireditev. Spored bo sledeči: 1. Iz »Dume« Otona Zupančiča. Deklamacija. 2. Nockl, Serenada. Violina s spremljevanjem klavirja. 3. W. Ernst, Elegija. Violina s spremljevanjem klavirja. 4. M. Moszkowski, Španski ples št. 3. Violina s spremljevanjem klavirja. 5. F. Schubert, Moment musical. Violinski duet s spremljevanjem klavirja. 6. Veselo igra v treh dejanjih: Blaž iz Lačne vasi. — Začetek točno ob pol 3. uri pop. Predprodaja vstopnic v Jugoslovanski knjigarini. Obilna udeležba pričaja, kako ljubite naša slovenske inteligence!

Ij **Koncert**, 10. marca t. l. priredi gđc. Cirila Medvedova v veliki dvorani Narodnega doma koncert v dobrodelne namene. Spored obsega pesmi najboljših ruskih in francoskih skladateljev. Predprodaja vstopnic se prične te dni, na kar se p. n. občinstvo posebej opozarja.

Ij **Občni zbor** »Slovenskega glasbenega društva Ljubljana« se vrši dne 5. marca ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Predmet: sklepanje v smislu § 29. društvenih pravil. Odbor.

Ij **Temelj in temeljni steber družabnega reda**. Propoved v nedeljo, dne 2. marca, ob 5. uri popoldne v kapeli oo. jezuitov.

Ij **Seja prosvetnega društva za frančiškansko župnijo** oziroma za kolidvorski okraj bo v četrtek 27. t. m. ob pol osmih zvečer v Jugoslovanski tiskarni v drugem nadstropju. Odborniki, odbornice, pridite zanesljivo!

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Štefanija Okovič, učenka, 11 let. — Karel Benčina, posestnik, 48 let. — Josip Vofek, dijak, 19 let. — Ferdinand Jager, bivši mesarski pomočnik, 60 let. — Marija Skok, hiralnica, 84 let. — Ena Bizilj, rejenka, 18 mesecev. — Peter Zancet, puškarski pomočnik, 18 let. — Zvonimir Zagar, sin računskega podčastnika, poltretje leto. — Alojzija Svetlič, hči potnega sluga, 6 dni. — Marija Salnič, vdova policijskega stražnika, 71 let. — Janez Lunder, kočar, 53 let. — Josip Javornik, zasebnik, 63 let. — Janez Rot, mesarski pomočnik, 66 let. — Jera Bizovičar, sprevednikova vdova, 68 let. — Marija Novljan, služkinja, 23 let. — Marija Kristel, žena skladiščnega sluga, 44 let. — Jakob Pižmoht, hiralec, 71 let.

Proti oficijelni načrti zveze narodov.

Cilj mirovne konference ni samo sklepati mir ampak tudi zagurati svetovni mir za ločnost. Temu namenu, ki presega običajno vsebino mirovni pogodbe, naj služi zveza narodov.

Konferenca se je takoj lotila tega dela ter imenovala komisijo z nalogo, izdelati načrt take zveze. Po sklepu konference je vsaka velesila — Amerika, Anglija, Francija, Italija, Japonska — poslala po dva zastopnika v to komisijo, vse druge države pa skupno 5 zastopnikov. Načrt

pakta, ki ga je komisija pod predsedstvom Wilsona izdelala in ki ga je leta 15. febr. konferenci predložil, vsebuje 20 členov, kojih vsebina je v glavnem sledeča:

Ustroj zveze obstoja iz zboru delegatov (Assemblée des délégués) vseh držav, ki so pakt sklenile, potem iz izvršilnega sveta (Comité exécutif), v katerem so zastopane le navedene velesile in še štiri druge države, ki jih bo določil zbor delegatov, slednjič iz stalnega tajništva (Secrétariat général) pod vodstvom generalnega tajnika, katerega imenuje izvrševalni svet.

Težišče organizacije je izvrševalni svet, v katerem gospodujejo velesile. To se javno priznava. Tako pravi n. pr. francoski list »Le Figaro« z dne 15. febr., da je iz mistične zveze narodov postala liga 5 velesil. Sicer bode vsaka država, ki je na kakem posvetovanju izvrševalnega sveta interesirana, povabljen udeležiti se posvetovanja; sklep bo vezal le na ta nacijo povabljen države.

Poslovniki si določujeta delegacijski zbor in izvrševalni svet sama z večino glasov zastopanih držav. Prvo zasedanje skliče predsednik Zedinjenih držav severne Amerike.

Države, ki ne sklenejo tega pakta in ki se ne bodo v paktu samem vabile, da pristopijo, smejo vstopiti z zvezo le tedaj, ako se za to izrečeta najmanj dve tretjini v delegacijskem zboru zastopanih držav. Izključene so nadalje države, ki ne dajo zadostnega jamstva, da bodo izvrševale mednarodne obveznosti in da se podvržejo načelom, ki jih bode ustanovila zveza narodov glede oboževanja.

Izvrševalni svet ima izdelati program razoroževanja. Vojne sile naj se znižajo toliko, kolikor je neobhodno potrebno za skupno varnost mednarodnih obveznosti in za varnost države; pri tem pa naj se upošteva geografska lega držav in druge okolnosti.

Izvrševalni svet se ima baviti tudi z vprašanjem, kako bi se dale preprečiti škodljive posledice izdelovanje vojnega materiala po zasebnikih. Države se bodo med seboj obvezale o svojem in pomorskem programu ter o industrijah, ki bi se dale adaptirati za vojne namene. Te predpise bo kontrolirala posebna stalna komisija. Zvezi narodov bo nadalje poverjena kontrola trgovine z orožjem in municijo tam, kjer bode to v skupnem interesu potrebno.

Vsem državam zveze je garantirana teritorialna integriteta in politična neodvisnost proti vsakemu napadu. Brigada izvrševalnega sveta je, da se ta dolžnost izpolnjuje.

Zveza narodov bo smatrala, da se dotika vsaka vojna interesov zveze, četudi ne proti neposredno državam, ki se sklenile to pogodbo. Te države bodo podvzele vse, kar se jim bo zdelo umestno, da se mir ohrani. Nadalje se zavežejo, da ne bodo segle po orožju radi kakega spora, ki se ne da navadnim diplomatičnim potom poravnati, ne da bi bile preje predložile ta spor ali izvrševalnemu svetu v preiskavo ali pa po kakem razsodišču. Tudi po izreku izvrševalnega sveta ali razsodišča imajo čakati še tri mesece do vojne. Državi, ki se bode ravnala po takem izreku, se nima napovedati vojna. Nasvet izvrševalnega sveta in sodba razsodišča se izrečeta v primernem času.

Vsak spor, ki bi nastal med signatarnimi državami in ki je po njihovem mnenju sposoben za arbitražo, se bo le tej podvrgel, ako se ne da diplomatičnim potom rešiti. Te države se zavežejo, da bodo razsodbo bona fide izvršile. Ako se pa to ne bi zgodilo, bode stavlil izvrševalni svet primerne predloge v svrhu izvršitve. Ta svet bo izdelal tudi načrt za ustanovitev stalnega internacionalnega sodnega dvora za arbitražo. Spor, ki ne bi mogel biti razsojen na omenjeni način, se bode predložil izvrševalnemu svetu, ki bode zadevo preiskoval in ki lahko publicira zahteve držav in ves njemu predloženi material. Ako se pa spor ne bi dal rešiti, naj publicira izvrševalni svet svoje poročilo z nasvetom, ki ga smatra pravičnim. Signatarne države ne bodo začele vojne z onimi državami, ki se ravnajo po nasvetu izvrševalnega sveta, sprejetem soglasno od vseh članov razun spornih strank. V slučaju, da stranke ta nasvet zavrnejo, bode izvrševalni svet predlagal primerne korake. V slučaju nesoglasja ima večina dolžnost in manjšina pravico publicirati ono razrešitev, ki jo smatra za pravično in koristno.

Na željo ene ali druge stranke sme izvrševalni svet predložiti sporno vprašanje delegacijskemu zboru, pri katerem se vrši isto postopanje.

Država, ki sklene to pogodbo in ki bi kršila svoje prej omenjene dolžnosti, smatrala se bo ipso facto, kakor da je izvršila vojni čin napram vsem drugim državam zveze. Le-te bodo prekinile z njo vsa trgovska in finančna razmerja ter prepovedale svojim državljanom in tudi državljanom vsake države, bodisi član zveze ali ne vse finančne, trgovske in

osebne zveze s pripadniki one države, ki je to pogodbo preločila. V tem slučaju se bode izvrševalni svet izrazil o tem, s kakimi vojnimi ali pomorskimi silami naj člani zveze prispevajo k oboževanju sili, ki bode ščitila signatarne države. Le-te se bodo med seboj podpirale glede vseh finančnih in gospodarskih sredstev, ki jih bodo, kakor preje rečeno vporabljalne, tako tudi glede odpora proti vsakemu koraku, ki ga stori uporna država proti katerikoli izmed njih.

Kadar se pojavi spor med državo, ki je član zveze, in državo, ki ni član, ali pa med državami, ki niso člani, bodo te slednje povabljene, da v svrhu razrešitve spora sprejmejo obveznosti članov zveze in sicer pod pogoji, ki jih bode smatral izvrševalni svet pravičnim. Ako se temu vabilu odzovejo, bodo se mogli glede njih vporabljalni prej navedeni predpisi z eventualnimi spremembami, ki jih smatra zveza potrebnimi. Nato bode izvrševalni svet preiskoval stvarno podlago in razloge spora ter priporočal ono rešitev, katera se mu zdi najboljša.

Ako pa povabljen država odkloni sprejeti v svrhu razrešitve spora obveznosti člana zveze in ako se vede napram eni državi, ki je član zveze tako, da bi bil tak čin, če bi ga storil član zveze, kršitev prej omenjenih predpisov, se bode proti njej postopalo kakor zgoraj rečeno. Ako se pa stranki vabilu ne odzovejo, potem lahko ukrene izvrševalni svet vse potrebno, da se vojska prepriči in sprava doseže.

Poseben člen govori o načelih, za kolonije in one teritorije, ki niso več pod suvereniteto, pod katero so bile pred vojsko in kojih prebivalstvo se ni zrela za samovlado.

Varstvo teh narodov se poveri državam, ki so vsled svoje geografske lege, svojih sredstev in svojih izkušaj najbolj sposobne, izvrševati ta mandat v imenu zveze narodov. Misli se pri tem na nekatere dele prejšnje turške države, na narode centralne Afrike, potem na one južnozapadne Afrike in otokov južnega Tihega oceana. V teh krajih bodo za to določene države vodile ali izvrševale upravo na način, kakor to zahteva stopnja tamošnjega razvoja. Vsaka mandatarna država mora poslati posebni komisiji na sedežu zveze letno poročilo o upravi v teh krajih.

Države se zavežejo, uvajati in vzdržati pravične pogoje za moške, ženske in otroške delavce ne-le v svojih teritorijah, ampak v celem območju svoje trgovine in industrije. Ustanovil se bode stalni delavski urad kot bistven del zveze. Zveza bo garantirala svobodo tranzita in pravično ureditev prometa v vseh svojih državah.

Vsi obstoječi in v bodoče ustanovljeni internacionalni uradi se bodo stavlili pod kontrolo zveze.

Velikega pomena so določbe glede mednarodnih pogodb, ker hočejo uveljaviti povsem nova načela mednarodnega prava. Vsaka taka pogodba, sklenjena med člani zveze, bode vključena pri generalnem tajniku in ta jo bode, kakor hitro mogoče publiciral. Nobena pogodba ne bode obvezna pred to vključitvijo. Zbor delegatov ima pravico od časa do časa povabiti člane zveze, naj na novo proučavajo pogodbe, ki več ne odgovarjajo, kakor tudi mednarodne razmere, ki utegnejo biti nevarne za svetovni mir.

Države, ki so ta pakt sklenile, smatrajo kot odpravljene med seboj vse obveznosti, ki bi nasprotovale določilom pakta. Ako bi bila država, ki podpiše to pogodbo, že obremenjena s takimi obveznostmi, mora takoj vse storiti, da se razbremeni. V bodoče se take obveznosti ne bodo sprejele.

Spremembe tega pakta bodo veljavne le tedaj, ako jih odobrijo države, ki so zastopane v izvrševalnem svetu in tri četrtine onih držav, ki so zastopane v zboru delegatov.

To je načrt, ki ga pa mora še konferenca sprejeti. Marsikaj bi bilo pripomniti, marsikako določilo bi se dalo kritizirati. Opozarjal bi se na to, da pogrešajo Francozi zadostne sankcije, ki bi garantirala izvršitev dolžnosti in pravic zveze. Francoski zastopnik Leon Bourgeois je že dodatno predlagal, naj se ustanovi stalna organizacija, ki bi imela nalogo skrbeti za to, da bodo v svrhu izvršitve navedenih dolžnosti, posebno v slučaju nujnosti, vojne in pomorske sile takoj na razpolago.

Dr. Leonid Pitamic, vseučiliščni profesor. Pariz, 18. febr. 1919.

Nemško nasilstvo proti francoski misiji na Koroškem.

Ljubljana, 24. februarja. O obisku francoske misije v Celovcu se poročila ljubljanskemu korespondenčnemu uradu: Dne 20. t. m. prispela sta v Celovec po naročilu generalnega štaba francoske orijentske armade generalštabni stotnik g. R. Vaulande in g. Revendu,

da se prepričata na licu mesta o sedanjih razmerah na Koroškem. Francoza je spremljal dr. Josip Rapoc iz Maribora. Ob devetih dopoldne vršila so se v pisarni dr. Müllerja posvetovanja o prehranjevalnih razmerah med koroškimi Slovenci. Kot zastopniki koroških Slovencev so se udeležili tega posvetovanja gg. dr. Hočevar, dr. Pintar, dr. Rožič, Baudek in kmet Matija Presek iz Kotmare vasi, ki je bil v pisarni slučajno navzoč. Po polurnem posvetovanju je udril v pisarno celovski redarstveni svetnik ter v odurnem glasu vprašal francoska gospoda, odkod prideta, kam gresta in kaj delata v Celovcu. Francoza sta se legitimirala in izjavila, da odklanjata vsak odgovor, ker imata od svojega poveljništva nalogo, nabirati informacije, ki se jima zde potrebne. Redarstveni svetnik je nato tudi proti navzočim zastopnikom koroških Slovencev na tako tipičen avstrijsko-policijski način nastopil, da so vsi prisotni takoj dobili vtis, da bodo ti neustrašeni zastopniki koroški takoj po odhodu Francozov aretirani in potem izgnani. Redarstveni svetnik je odšel in se čez 10 minut povrnil v spremstvu majorja Klimanna, vojaškega poveljništva koroškega. Major Klimann je v imenu koroške civilne in vojaške nemške uprave odklonil vsako odgovornost za varnost vseh prisotnih. Stotnik Vaulande je z mirno dostojnostjo in največjo odločnostjo opozoril majorja in redarstvenega svetnika, da kot francoskima in ententnima častnikoma jamčita na vsak način za osebno varnost vseh navzočih. Med tem se je zbrala okoli jugoslovanskega avtomobila, ki je stal ob vhodu v Kramarjevo ulico, divje kričeča drhal, med katero je bilo videti mnogo vojakov. Ta drhal je napolnila ulico, vso vežo in hodnik v prvem nadstropju in pred pisarno, ter vsak trenotek hotela udreti v pisarniške sobe. Na željo koroških zastopnikov sta bila francoska častnika pripravljena, sprejeti dva nemška častnika. Izkazalo se je pa, da med množico sploh ni nobenega častnika. Ko je dr. Rapoc pozval množico, naj pošlje dva častnika v posvetovalnico, sta skočila očividno vinjen mornarski narednik in en četovodja naprej ter izjavila, da v Celovcu sedaj govori vojaški svet in da ona kot člana vojaškega sveta zahtevata, da se lahko udeležita posvetovanja s Francozoma. Francoska častnika sta odklonila sprejem teh zastopnikov vojaškega sveta, nakar sta podčastnika sama udrila v prvo pisarniško sobo. Francoza sta vsled tega izjavila, da jima v teh razmerah ni mogoče, nadaljevati informacij in da sta o sedanjem položaju v Celovcu na podlagi teh dogodkov prilično orientirana. Na to sta se nameravala peljati v deželni двореc k poveljniku koroških čet, podpolkovniku Hülgeru, da se pritožita proti nastopu udeleženi organov in razsajajoče množice. Ko pa sta vstopila v avtomobil, začela je več sto glav broječa drhal divje kričati: »Nicht weiter fahren lassen!« ter obkolila avtomobil, ki se približno 10 minut ni mogel premakniti iz mesta. Končno se je vendar posrečilo spraviti avtomobil iz gneče. Podpolkovnik Hülger je na mirne in odločne pritožbe francoskih častnikov izrazil svoje obžalovanje zaradi teh dogodkov in jih utemeljil z nespornimljenjem. Ljudstvo je bilo baje mnenja, da je dr. Müller prišel z nekaterimi jugoslovanskimi častniki v Celovec, da je dr. Müller v Celovcu nepriljubljena oseba, in da koroška vlada ne more prevzeti nobene odgovornosti za njegovo varstvo. Francoza sta to izjavo vzela v vednost. Koroški vladi je bil ves dogodek očividno jako neprijeten, kajti eno uro pozneje je poslala političnega uradnika dr. Maisterja pl. Mavzenlerja k Francozom. Stavlil se jima je v imenu deležnega glavarja dr. Lemischa za nadaljnje potovanje po Nemški Koroški na razpolago. Francoza sta se za to ponudbo dostojno zahvalila, vendar pa jo odklonila. Ze med potovanjem na Koroško sta se Francoza prepričala, da sestoje takozvane nemške čete iz samih pripadnikov rdeče garde, kajti večina vojakov je nosila rdeče znake. Med vojakov je bilo tudi več vinjenih in nerazmerno veliko število popolnoma mladih fantov pod 18 leti. Na poti od Labuda do Celovca se bil avtomobil najmanj osemkrat ustavljen. Med nemškimi posadkami niti enkrat ni bilo videti nemško-avstrijskih častnikov. Podpolkovnik Hülger je poizkusil sicer, položaj vsaj formalno rešiti, vendar pa je iz razvoja dogodkov jasno razvideti, da so merodajni koroški krogi te demonstracije proti Francozom nalašč uprizarili, ali pa vsaj trpeli, da drhal obvladala položaj. Francoza sta se že 19. t. m. peljala skozi nemške črte, prenočevala sta v Velikovcu in ker imajo Nemci več telefonskih in brzojavnih zvez na razno-

Iago, ni dvoma, da je bila koroška vlada že 19. t. m. obveščena o prihodu Francozov. Ti dogodki dokazujejo popolnoma jasno, kako upravičena so domnevanja poveljnika slovenskih čet na Koroškem. Nemške tolpe so navzlic premirju napadle naše postojanke že več kot tridesetkrat. Teh tolp častniki ne obvladujejo in vsaka napada na lastno pest, pogostokrat pod vplivom alkohola. Pričakovati je, da se bodo ti samovoljni napadi boljševisko navdahnjenih tolp z nastopom toplejšega vremena zelo pomnožili, ako se koroška vlada ne prisili energično, da v svojem zasednem ozemlju napravi red. Vsekakor gre koroški vladi naše priznanje, da je na tako ljubezniv način podala dokaz, v kako težkih razmerah žive koroški Slovenci ter kako iluzoren je docela nemogoč je vsak prosti izraz volje naših tlačenih koroških rojakov.

Vestnik S. K. S. Z.

* Brezje. Slov. kat. izobraževalno društvo na Brezjah priredi v zvezi z gospodarskim odsekom dne 2. sušca v prostorih društvenega predsednika g. Mirkota Finžgarja veselico, nagovor, petje, srečolov in prosta zabava. Dobiček je namenjen za popravo mostu in ceste v Peračico. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 2 K. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Odbor.

* Mekinje. Kat. slov. izobraž. društvo v Mekinjah naznanja, da je vpriporitev narodne igre »Stempihare« vsled nevarno obolelega predsednika društva čast. gosp. župnika, preložena na poznejši čas. Za vse razprodane vstopnice se vrne denar.

Po sklepu lista.

Italijanski vojaki v Gradiški so se uprli.

59 VOJAKOV USTRELJENIH. — ZAROTA MED VOJAKI.

Ljubljana, 26. februarja. Nocoj ob polnoči smo prejeli od svojega poročevalca naslednje poročilo:

Vipavski rojak Ignacij Aljančič, ki je ušel iz Gradiške, kjer je bil interniran, je povedal, da so se dne 4. in 5. t. m. v Gradiški uprli italijanski vojaki. Klicali so: »Nočem o več vojne!« Vojaske oblasti se je posrečilo, da je upor zadušila z oboroženo silo, 60 upornih vojakov je bilo ustreljenih.

Med italijanskimi vojaki se širi zarota proti onim vojakom, ki bi hoteli nastopiti zoper dezertarje, ki ubeže nazaj v Italijo. Zarota ima namen, da o prvem slučaju, ko bi kdo streljal na ubežnika, nastopijo vsi vojaki ter odstavi vojaško oblast.

Revolucionarno gibanje se je povečalo od onega časa, ko je odstopil Bissolati. Vojasvo noče o imperijalizmu nič vedeti.

V Gradiški je interniranih še večje število Slovencev, med njimi 12 Vipavcev, ki se jim prav slabo godi. Zavarovane in zastražene imajo Lahi naše ljudi na prostoru, obitem s plotom, pod milim nebom.

WILSONOV GOVOR O PRIHODU V AMERIKO.

O ČEHIH IN JUGOSLOVANIJI.

Boston, 24. febr. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: V govoru, ki ga je predsednik Wilson imel ob svojem prihodu v Ameriko, je izjavil, da je dobil na mirovni konferenci zelo dobre vtise. Rekel je med drugim: »Verujete li na stremljenja Čehoslovakov in Jugoslovancev, kakor verujem jaz? Ali vam je znano, koliko držav bi jih nemudoma napadlo, ako ne bi za njihovo svobodo stale garancije sveta? Ureditve sedanjega miru ne bi mogle trajati za več generacij, ako ne bi zanje jamčile združene sile civiliziranega sveta.«

Boston, 25. febr. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: Policija je namestila na strehah hiš v ulici, po kateri se je vozil predsednik Wilson, strelce, da bi streljali, ako bi kdo napadel Wilsona. 150.000 ljudi je zaprosilo za vstopnice v Mechanic Hall, v kateri bo govoril Wilson. Izdati so mogli le 8000 vstopnic.

NEMCI IN MADŽARI ZOPET NAPADAJO.

Maribor, 25. februarja. (Lj. k. u.) V odseku Radencih so Madžari včeraj zopet poizkusili napad s strojnimi. Na naši strani je eden mrtev. Izgube sovražnika niso znane.

Maribor, 25. februarja. (Lj. k. u.) Nemci so v nevtralnem pasu napadli železniško postajo Gozdšče pred Cmurekom ter so oropali železniško blagajno. Pometali so vse vozne listke na cesto in uničili vse aparate.

Maribor, 25. februarja. (Lj. k. u.) Nemci so danes zjutraj streljali na vlak med Špiljem in Cmurekom.

Maribor, 25. februarja. (Lj. k. u.) V Radgoni so Nemci v Trummarjevem mlinu rekvirirali več tisoč kilogramov pšenčne moke. Ki je bila last mesta

Maribora. Moka je bila namenjena za prehrano mariborskega prebivalstva.

FRANCOSKE ČETE ZASEDLE BANAT.

Budimpešta, 25. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Kakor se javlja iz Arade, je srbsko poveljništvo ugodilo zahtevam temevarskih delavcev, nakar so delavci zopet pričeli delo.

Budimpešta, 25. februarja. (Lj. kor. u.) Dun. kor. urad poroča: Kološvarski list »Ellenseg« javlja iz Turn-Severina, da so francoske čete zasedle večji del Banata. Srbi so že odkorakali. Francozi imajo vse železniške proge v svojih rokah.

SELJAČKA STRANKA NE POJDE V DRŽAVNO VEČE.

Zagreb, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dne 22. t. m. je polal Stjepan Radič predsedništvu narodnega veča pismo, v katerem naznanja, da je delegirala njegova stranka v državno veče dva člana in dva namestnika. Predsedništvo narodnega veča mu je poslalo na to za imenovane delegate poverilnice. Danes pa je dobilo narodno veče nov dopis, podpisan po Radiču, Zagorcu, Hrvoji in dr. Mačku, v katerem imenovani voditelji Radičeve seljačke stranke naznanjajo, da je stranka sklenila, da se ne udeleži dela državnega veča, ker ne more priznavati državnega veča v nohenem oziru za predstavništvo hrvatskega naroda. Dopisu so bile priložene tudi vse štiri poverilnice.

NOV PREGLED POGOJEV PREMIRJA Z BIVŠO AVSTRO OGRSKO.

Bern, 25. februarja. (Lj. k. u.) Glasom dunajskega korespondenčnega urada poroča »Corriere della Sera« iz Pariza: Svet deseterice je po Orlandovem predlogu že sklenil na novo pregledati pogoje za premirje tako gospodarskega kakor tudi vojaškega značaja, sklenjene z bivšo Avstro Ogrsko. Določilo se bo, v koliki meri naj se pozovejo nove, ondi nastale države, da priznajo odpadajočo kvoto državnega dolga in na nje odpadajočega povračila škode. Pichon je izjavil, da je logično, ako se od vseh teh držav zahteva, da v razmerju z njihovo plačilno zmoglostjo ali v denarju ali v blagu prispevajo k odplačilu onega dela odškodnine, za katero je odgovorna bivša Avstro-Ogrska. Sedaj je pozornost zmotena po čudnem postopanju novih držav, ki odklanjajo vsako odgovornost na račun stare monarhije in ne marajo priznati niti svoje kvote predvojnih dolgov. Kakor je omenil Pichon, so deseter samo Čehoslovaki vsaj priznali vojne dolgeve. Nedoumno je, kako so se drugi deli, na primer Hrvatska in Slavonija, izdali kot dediče železnice, luk, cest in mostov, zgrajenih z avstrijskim državnim denarjem, pa se hočejo odtegniti temu, da bi plačali svoj delež državnih dolgov in vojne odškodnine.

KRVAVE DEMONSTRACIJE PROTI ITALIJANOM.

Manifestacije za Ameriko, Francijo in Anglijo.

Split, 26. februarja. V ponedeljek, dne 24. t. m. je dospelo v splitsko huko francosko, angleško, ameriško in italijansko vojno brodovje. Na obali je pričakovala goste velikanska množica ljudi, ki je v posebno navdušenih manifestacijah pozdravljala ameriško brodovje. Iskrene ovacije je prirejala množica tudi francoskim in angleškim ladjam, medtem ko se za italijanske ladje nihče ni brigal. Pozneje je došlo nekoliko Italijanašev, ki so hoteli manifestirati v čast italijanski ladji. Pri tem pa so tako izzivali Hrvate, da je hrvatska mladina reagirala in da je došlo do krvavega spopada.

Italijanaši so pozneje povabili italijanskega admirala, da poseti italijansko čitalnico, kamor je italijanski admiral res došel. Neresnična in tendenciozna pa je vest, ki jo širijo Italijani, da je bil pri tem italijanski admiral od Hrvatov napaden in ranjen.

Demonstrantje so manifestirali po mestu proti Italijanašem pri tem so bila na italijanski čitalnici pobita vsa okna.

Zjutraj, dne 25. t. m. so se demonstracije ponovile. V mestu je mednarodna straža.

PRED STAVKO NA ANGLEŠKEM. LLOYD GEORGE ZA GURNI DELAVNIK.

London, 25. februarja. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: Lloyd George je izjavil v poslanski zbornici, da more ugoditi zahtevam rudarjev po 30% povišanju mezde in po šesturnem delavniku, ko se natančno preišče posledice teh izprememb v drugih obratih.

London, 25. februarja. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: V poslanski zbornici je voditelj delavcev in opozicije Adamson naznanil izid glasovanja delavcev. 611 693 delavcev je glasovalo za stavko, 16 007 pa proti.

SPORAZUM MED SOCIALISTI IN KOMUNISTI NA NEMŠKEM.

Mannheim, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Po pogajanjih med večinskimi socialisti in neodvisnimi ter ko-

munisti, ki so trajala dva dni, so dosegli sporazum. Obsedno stanje se razveljavi. Poslepa, zasedna po neodvisnih in komunistih, se sprazniijo. Časopisju se dovoli popolna svoboda. Vse orožje in municija se mora oddati.

Hamburg, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Obsedno stanje, proglašeno nad Hamburgom in Altono, so razveljavili.

NAPAD NA LJENINA.

Basel, 25. febr. (Lj. k. u.) Glasom čehoslov. tisk. urada poročajo »Times«: Ljenina so na cesti v Moskvi napadli in oropali. Zgodilo se je to pri belom dnevu v središču mesta. Pobrli so mu denarnico z dokumenti in denarjem.

NOVA VSTAJA V MOSKVI.

Amsterdam, 25. febr. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poročajo listu »Times« iz Helsingsfors, da je po uradnih boljševiskih vesteh izbruhnila v Moskvi nova vstaja proti sovjetski vladi. Socialni revolucionarji so hoteli zapreti vso Ljennovo vladu, ko je imela sejo v Kremlju. S ponarejenimi listinami in izdajstvom poveljnika straže se jim je posrečilo priti v palačo. Dozdeva se pa, da je bilo mogoče vsled izrednih protiodredb boljševiskih oblasti udušiti vstajo. 50 članov socialno revolucionarne stranke, med njimi tudi Spiridonova, je bilo baje aretiranih.

AFGANISTANSKI EMIR UMORJENN.

London, 24. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Iz Karbula je dospela vest o smrti emirja afganistanskega. Podrobnosti še niso znane. Dozdeva se pa, da je bil emir zjutraj, 20. t. m. v taborišču Laghmenu napaden in ustreljen. Povod tega umora je začasno še neznan.

POGREB ŽRTEV V GRADCU.

Gradec, 25. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Ob mnogobrojni udeležbi in ob navzočnosti oficijelnih zastopnikov ter zastopnikov vojaških formacij so bili danes dopoldne in popoldne pogrebi žrtv sobotnih dogodkov. Nemira ni bilo nobenega.

Gradec, 25. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Ker je v Gradcu red in mir, je župan razveljavil omejitve glede zapiranja hišnih vrat in javnih lokalov ter prepoved glede prodaje alkoholnih pijač.

ŽIDOVSKA PREDRZNOT.

Sarajevo, 26. februarja. Včeraj zjutraj je nekoliko Židov v kavarni Evropa napadlo prof. Okrejšiča, ki je opomnil natakarka, ko mu je prinesel nemški list »Neue Freie Presse«, češ čemu mi nosi ta židovski list. Vsled te opazke so navzoči Židje planili na Okrejšiča in ga vrgli iz kavarne. Zvečerna židovska predrznost.

DUNAJ BREZ MESA.

Dunaj, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Vsled premajhnega dovoza mesa se od 27. februarja do 5. marca na Dunaju ne bo izdalo goveje meso za splošni konsum.

Dunaj, 25. februarja. (Lj. k. u.) Dunajski korespondenčni urad poroča: Štirje vlaki z živili bodo zopet vsak dan vozili med Dunajem in Trstom.

Zagrebska borza.

Zagreb, 25. febr. (Lj. k. u.) Zaključni kurzi na današnji borzi:

	Denari	Blago
Banka za trg. obrt in industrijo	450	400
Banka in hranilnica za Primorje na Sušaku, stare delnice	—	—
nove delnice	510	520
Hrvatska eskomptna banka	1450	1490
Brodsko menjačka banka	382	405
Hipotekarna banka	440	455
Jadranska banka	—	910
Hrvatska kreditna banka	1055	1065
Narodna banka, stare delnice	455	465
Obrtna banka,	258	262
Poljedelska banka	—	—
Prva hrvatska hranilnica, stare	9000	9150
nove	8700	8800
Rečka pučka banka	210	215
Srbska banka	—	810
Hrvatska deželna banka v Osijeku	—	—
stare	—	—
nove	695	700

Prosveta.

pr Repertoar Narodnega gledališča. Dramsko gledališče: V sredo, 26. t. m. ob pol 8. zvečer »Voznik Henschela« za abon. C. V četrtek, 27. t. m. ostane gledališče zaprto. V petek, 28. t. m. ob pol 8. uri zvečer »Voznik Henschela« za abon. A. V soboto, 1. marca in v nedeljo, 2. marca t. l. gostuje naša drama v Celju. Prodaval se bo v soboto zvečer »Jakob Ruda« in v nedeljo zvečer pa »Sveta«.

Operno gledališče: V sredo, 26. t. m. ob pol 8. zvečer »Manone« za abon. B. V četrtek, 27. t. m. ob pol 8. zvečer »Laterna« iz 3. zvečer »Manone« za abon. C. V nedeljo, 2. marca ob pol 8. zvečer opera »Prodana nevesta« izven abon. V petek 28. t. m. ostane gledališče zaprto. V soboto 1. marca ob pol 8. uri zvečer »Manone« za abonement C. V nedeljo 2. marca ob pol 8. uri zvečer opera »Prodana nevesta« izven abonementa.

pr Drugi koncert mariborskega vojaškega orkestra so je vršil v nedeljo po znanem sporedu. Prof. Beran je sam vodil svoji legendi. To sta dve mični delci zmernega sloga, ki napravita dober vtis, ker nimata prisiljenega bleška in nič vsiljivosti. Massenetova suita je krasna, slikovita pesem lepega lahkega francoskega sloga. Posamezni odstavki tako jasno slikajo, da se nam rodi nehote v duši živa slika dramatične glasbe. Koračnica je zelo mično prepletena z glavno mislijo, da se ti vedno zdi, da je ponavljajoča se misel nova. V drugem delu je bisernolepa melodija, ki jo igra vzdržema celo tako slikovita, tako mična, da bi jo poslušal ure in ure. »Angelus« pa spominja na Hugonotte. Nepretirani dvospevi flavt in oboj delate nežno pobožnost, rogovci se oglašajo v ozadju in posnemajo prikravanje zvonov. Nehote zazreš pred sabo sprevod pobožnih duš, ki se vračaja v cerkev, dokončaj svojo pobožnost. Živo nasprotje tretjemu kosu je četrti — ples v gostilni. Kako živo šumi vrišč in hrum iz gostilne, pravo žegnanje iz boljnih časov. Proizvajanje je bilo prav izborno, pp posebno prikupljiv in čist, nastopi točni. V tem delu je pokazal orkester prav posebno disciplino samozatajevanja in pravega umevanja umetnosti. Poleg »Jugoslavije« je bil to najlepši komad.

Jugoslavijo je vodil topot Hercog. Izbornemu igranju je sledilo prebruno priznavanje z glasno zahtovo ponovitve. Vrečajšnjemu poročilu bi lahko še veliko hvale pridedali.

Lisztov eskoncert spada med njegove najboljše klavirske skladbe. Kako lep je adagio, kako ognjevit sklep! Med klavirjem in orkestrom je bilo prav dobro soglasje; orkester ni nikjer brez potrebe stopal v ospredje. Pri klavirju je sedel mojster dobre spretnosti in pravega umevanja.

Zaključila je koncert Čajkovskijeva slavnostna overtura, ki jo je pisal leta 1812., torej v burnih časih. Boj kozakov, zmaga semintam, odlomki francoske himne, vse je nakopičeno, završi pa overturo ruska narodna himna. Proizvajanje je bilo prav dobro. Oba koncerta sta uspela izvrstno, hvala Mariboru in nasvidenje!

pr Maksim Gorki: Gradšč Okarov. Prevedel Iso Velikanovič. Ovitek je risal gosp. Uzorinač po narodnih motivih — knjiga je radi tega lične zunanosti, le papir ni najfinejši. Obsega 148 strani. Stane 4 K. Tiskarna Ign. Granitz v Zagrebu. V tem romanu nam hoče pokazati Gorki nov svet, oddaljen od kulture, z malimi, neukimi, tetognimi in poživljenimi ljudmi, mlakuža človeštva. Neznano in z vsemi uganjami prepletano življenje v Rusiji nam je odkril Gorki tudi v tej povesti. Knjiga je polna pretresljivih prizorov in zanimivo pisana.

Aprovizacija.

a Prodaja moke. Od četrтка, dne 27. t. m. do vsiete sobote 1. marca se bode dobilo na vsako močno izkaznico po pol kilograma moke za pecivo. Kilogram moke stane 3 K 50 vin. Po končani prodaji morajo trgovci takoj naznaniti ostanek moke. Zamudnikom se zapadle izkaznice ne bodo poadaljšale, ker ima vsaka stranka dovolj časa, da v treh dneh vzame moko.

a Stranke, ki dobivajo meso pri Slovši, se imajo zgledati v aprovizačnem uradu na Poljanski cesti 13, I. nadstr., v četrtek, dne 27. febr., kjer dobijo nove izkaznice za meso. prinesli je seboj 1) staro izkaznico za meso, 2) rmeno ali zeleno legitimacijo za živila, 3) železničarji, nakupne knjižice, oziroma potrdila o številu oseb in 4) kdor jo ima, izkaznico ožbozne akcije. Uradne ure dopoldne od 8. do 12. n popoldne od 3. do 5. ure. Satre izkaznice za meso so neveljavne, kakor hitro dobe stranke nove izkaznice.

a Amerikanski sladkor in kavina primes za II. okraj. Stranke II. okrajja dobe v četrtek, dne 27. t. m. in v petek, dne 28. t. m. na izkaznice za krompir amerikanski sladkor in kavino primes pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Stranka dobi za vsako osebo po pol kilograma sladkorja in četiri kilograma kavine primesi, kar stane 5 K. Določa se tale red: V četrtek, dne 27. t. m. dopoldne od 8. do 9. štev. 1 do 160, od 9. do 10. štev. 161 do 320, od 10. do 11. štev. 321 do 480, popoldne od 2. do 3. štev. 481 do 640, od 3. do 4. štev. 641 do 800, od 4. do 5. štev. 801 do 960. V petek, dne 28. t. m. dopoldne od 8. do 9. štev. 961 do 1120, od 9. do 10. štev. 1121 do 1280, od 10. do 11. štev. 1281 do 1440, popoldne od 2. do 3. štev. 1441 do 1600, od 3. do 4. štev. 1601 do 1760, od 4. do 5. štev. 1761 do konca.

Jugoslovenski knjižarna v Ljubljani pri poroča cerkvenim zborom: Gerbič Fr. Slovenska maša v čast sv. Frančiška Serafskega za mesani zbor, Part. 2 K 70 vin., glasovi po 30 vin.

Premrl St. Cerkevna pesmarica za eno ali dvoglasno petje z orglami. Part. 5 K 10 vin.
 Sicherl Jos. Mašne pesmi za mešani zbor. Part. 1 K 50 vin., glasovi po 40 vin.
 Premrl St. Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih za mešani zbor. (20 pesmi v čast svetnikom). Part. 3 K 60 vin., glasovi po 90 vin.
 Laharnar Janez. Slovenska sv. maša za mešani zbor. Part. 1 K 80 vin.
 Premrl St. Deset mašnih pesmi za mešani zbor. Part. 2 K 70 vin., glasovi po 50 vin.
 Kimovec dr. Fr. Srce Jezusovo vse

hvale najbolj vredno. 21 pesmi na čast presv. Srcu Jezusovemu za mešan zbor. Part. 3 K 60 vin., glasovi po 80 vin. Obsega 6 mašnih, 11 raznih, 3 blagoslovne in eno slovesno hvalnico (150 psalmi). Najboljša in najpripravnejša zbirka za čiščenje in pobožnosti Srca Jezusovega.
 Gerbič Fr. 12 pange lingua — tantum ergo za mešani zbor. Part. 2 K 70 vin., glasovi po 60 vin. Lahki in melodiozni napravi, posebno za manjše zборе.
 Dr. Zibertova nemška knjiga »Der Mord von Sarajevo und Tiszas Schuld an dem Weltkrieg«, cena 3 K, in Dolenčevi dostavki k dr. Zibertovi nemški knjigi, cena 1 K, sta sedajna razpolago v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Namen dr. Zibertovih odkritij je pokazati, da Srbija ne zadene nobena krivda na umoru v Sarajevu in na svetovni vojni. Avstrijske oficijelne kroge, ki so slepili našo javnost z najrazličnejšimi lažmi, pa kažejo dr. Zibertova odkritja v vsej gnilobi. Monarhija je bila zrela za razpad.

S. M. Lidv. Purgaj: Gospodinjstvo. Nova predelana izdaja. Marsikaj se je tu preuredilo in spopolnilo upirajoč se na spremembe, ki jih je prinesel novi čas seboj. Oddelek o z dravstvu je pisal dr. Dolšak. Knjiga je vsled svoje visoke kvalitativne vrednosti zbudila že splošno pozornost, saj je vendar namenjena vsaki slovenski hiši in posebno gospodinjskim šolam. Stane lepo vezana 12 kron in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

+

Dne 17. veljače o podne nestane ispred očiju mojih te ide za uvijek u nepovrat iz ove doline suza u život vječni spavati slatki sanak sa svojima kćerkama Adelkom i Maricom, moja predraga žena, zlatna i dobra mamica, gospodja

Fanika Adamić rođ. Štimac

Primivši Otaštva umirućih, otišla je u 23. godini u kraljestvo: mira, sreće, zadovoljstva; otišla tamo gdje prođe svaka tuga i bol, patnje i nevolja; otišla tamo, gdje nema „gulikože“ ni pijava...
 Ali Fanika, zar ćemo se za uvijek rasti? ne Fanika! nego molim Te, da:
 Kad mi zadnje sunce grane
 Dočekaj me, moje lano!
 Laka ti Jugoslavaka zemlja ob tužnoj Adrijii...
 SENJ, 17. veljače 1919.
 Karlo Adamić, kapelnik stolne crkve i skladatelj, suprug.
 Evherij Karlo, sin.

+

Potril od žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancom, da nam je umrl naš nepozabni soprog in oče, gospod

FRANC KOSER
vpokojeni poštar in posestnik

v sredo dne 19. svečana, po daljšem bolehanju, v 78. letu starosti previden z zadnjimi tolažili.
 Pogreb se je vršil v soboto 23. svečana in istega dne maša zadušnica.
 Juršinci, dne 23. svečana 1919.
 Tezija Koser, soproga,
 Kata, Marijana, s. Martina, Ljilja, bčerke,
 Rudolf, Franco, Adalbert, Ljudevit, sinovi.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom ne-nadne smrti našega iskrenoljubljenega očeta, strica in svaka, gospoda

Josipa Javornika

za poklonjeno krasno cvetje ter za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekajo svojo globoko čutečo, srčno zahvalo

žalujoči ostali

Odvetnik
dr. Ivan Vasič
naznanja, da je otvoril

odvetniško pisarno
v Novem mestu, Glavni trg 86.

Hlačovina.
Sukno.

Razno blago za ženske obleke.
Moške, ženske in otročje nogavice.
Moške hlače.

Zenski predpasniki.
Rokavice in razno drugo manufakturno blago.

se dobi na Francovem nabrežju v Ljubljani po zelo nizkih cennah, dobri in točni postrežbi. Pridi in oglej si vsaki!

Resna ženina ponudba.

Mladenič, 33 let star, drž. poduradnik, resnega, solidnega značaja ter vsečne zunanosti, s 16.000 K premoženja, ki je bil dozdaj vedno med tridimi Italijani na Primorskem in je tukaj popolnoma neznan, si išče tem potom pridno, zdravo ženko, ki enako njemu, smatra družinsko srečo na podlagi dobrih gmotnih razmer, za najlepši cilj življenja. Ceni, dopisi, ki naj bodo kolikor mogoče obširni in opremljeni s sliko, naj se biag. do 15. marca vpo-slati na upravo Slov. pod Srečen nj, kdor srečo vživa sam 1307.

Išče se za fi-kuharica plača 70—80 no hišo dobra kubarica K mesečno — 2 sobarici plača 40—50 K mesečno. — Ponudbe naj se pošljejo na g. Jelko dr. Nikolajević, Ruma, Slavonija

Nad 1000 kg čebule se po nizki ceni odda. — Tudi v manjših množinah. Orszéna, Szio 30, Moste pri Ljubljani.

Pouk v italijansčini daje gospodična. Vpraša naj se v upravi Slovencev pod št. 1279.

Gospodična zmožna slov. in nemške stenografije, strojepisja, dobra izurjena v računstvu in pisavi, išče kot začetnica primerne mesto. Cenj. ponudbe pod Absolventinca 1305 na upravo lista.

Prodajam bukov gozd za posekanje, v katerem je 400 sežnjev drv. Tudi za žago bi se dobilo več lesa. Kdor želi kupiti, naj se zgleda pri Franc. Boro v Šmarjet p. Kamniku

600 kg irčenega medu se prodaja po nizki ceni. Poizve se Miklošičeva cesta 8, I nadstropje, Ljubljana.

Kupujem **smrekov les** jelkov, hrastov okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon naj se naznanijo na V. Scagnetti, parna žaga za državnim kolodvorom, Ljubljana.

Radi odpotova-gramolon avtom. z 50 nja se prodaja: gramolon ploščami (organet), ki igra 4 lajna, igra 9 kom, in lajna, komade. Sterniša, Viš 16, gostilna Robežnik.

Nekaj mrve se prodaja ali zamenja za živila. Naslov se izve: I. Jugoslovanski avončni in informacijski zavod Beseljak & Rožanc v Ljubljani na Francčevem nabrežju številka 5. Št. 2234.

Dražbeni razglas.

V ponedeljek dne 3. marca 1919 — in po potrebi, naslednje dni ob 8. uri dopoldne se bo oddalo iz skladišča v kemični tovarni v Mostah pri Ljubljani na javni dražbi približno

100 različnih sodov, 20 hrastovih kvasnih kadi po 35 hl, 47 raznih kadi od 5 do 180 hl, lesena stena (pregrada) in 2000 steklenic

Izdajatelji morajo kupljeno blago takoj plačati v gotovini in odstraniti na lastne stroške.
 Dražbena komisija si pridržuje pravico ponudbe pod izključnimi cenami zavrniti, kakor tudi spekulativne nakupe prepričiti.
 K dražbi se vabijo zlasti direktni porabniki.
 Nadaljnja tozadevna pojasnila daje ravnatelj kemičnega prekuševališča v Ljubljani inž. Jakob Turk.
 V Ljubljani, 20. febr. 1919.
 Poverjenik za javna dela in obrt:
 Inž. V. Remec s. r.

!! Več travnikov

se da v najem. — Naslov se izve pri upravi Slovencev pod št. 1352.

Dva žagarja

(dobra gaterista) rabim za takojšnji nastop za žago na Gorenjskem. Za hrano preskrbljeno, oglašiti se je pri Ferd. Arnejcu, trgovca z lesom na JESENICAH na GORENJSKEM.

Z enonadstropni hiši

z 12 manjšimi stanovanji, zraven je tudi 3000 m² sveta, v sredini mesta, pripravno za vsako večje podjetje, sta napredaj za 140.000 K. Natančnejša pojasnila daje J. KOZJEC, Soto št. 23, pošta Moste pri Ljubljani. 1305

Poročena
sodni oficijal Josip Vovk
in
učiteljica Slava Vovk roj. Maurin.

Dobrič. Škofja Loka.

Za takoj se išče

obratni inžener

ki je temeljito izvežban v postrežbi kakor tudi konstrukciji parnih strojev, parnih kotlov in turbin ter še posebej pri električnih napravah, vrhatega mora pa biti še dobro izurjen v stavbarstvu in izdelovanju papirja. Biti mora popolno več slovensčine, prednost med vsemi pa ima rojen Slovenec.

Zahvala

Podpisane se najtopleje zahvaljujemo slavni požarni brigadi, gg. orožnikom, posebno še g. Ojstercu, kakor tudi vsem drugim, kateri so pomagali rešiti naše imetje ob požaru, dne 20. t. m.
 Mengeč, 22. februarja 1919.
 Franciš. Bor. Katarina Oražem,
 Marija Gribar.

Naznanilo. Slavnemu občini, stvu in mestu in na deželi vljudno sporočam, da sem, vr ni viši se iz vojne, zopet začel izvrševati svojo

vrtnarsko obrt

Sprejemam vsa v svojo stroko spadajoča dela ter se posebno priporočam v napravo in negovanje privatnih vrtov.
 Iz lastne drevsopice imam na razpolago večjo množino raznega lepotečnega grmlja, rožnatih, modrih in rdečih vrtnic, plezalk, španskega begga, debelega rudečega grozdja, ter cepljenih viševih in okroglih jesenov.
 Z odlič. spoštovanjem
 Anton Ferant,
 umetni in trgovski vrtnar
 v Ljubljani, Ambrožev trg 3.

Vinogradniki pozor!

Posebno močne in lepe 1379

cepljene trte

so na prodaj in sicer cepljene na podlagi Gothe št. 9 in na Rip. Portalis. Cepljene trte prodaja Franc Slodnjak, trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, pošta Juršinci pri Ptujju, Stajersko.

Neko industrijsko podjetje (delniško društvo) v Sarajevu, ki se bavi s kuhanjem žganja na debelo, konzerviranjem sadja in sočivja, potrebuje **izborno praktično moč**, ki bi bila popolnoma večša navedenega posla. Reflektira se v prvi vrsti na osebo, ki ima popolno praktično izvežbanost za proizvajanje gornjih izdelkov in ki je že službovala v podobnem podjetju. Ponudbe z označbo zahtev naj se pošljejo na pošt. predal 124, glavna pošta, Sarajevo. 1378

Proda se:

pernica, nekaj blazin, velika omara, miza, zola, nekaj zimskih stolov, zr-calo za šivilje in veliko zrcalo s pozlačenim okvirjem, podobne in nekaj živine. Ogleda se lahko dopoldne v Selenburgovi ulici 3, II. nadst. 1357

ZENITNA PONUDBA.

27 let stari orožn. stražmojster s 6000 K letne plače in z malimi prihranki se želi v svrhu takojšnje zenitve seznaniti z dobroščno, 18 do 24 let staro deklico z dežele, katera ima tudi majhno premoženje. Vdova brez otrok ni izključena. Prosti se pi-sma s sliko pod »Lepa bodočnost 1356« na upravnistično »Slovenca«. Slike se na zahtevo vrnejo. 1380

Proda se moška obleka še v dobrem stanu ter 10 metrov črnega baržuna. Glince, Vrtna ulica št. 51.

Prostovoljna javna dražba.

V soboto, dne 1. sušca 1919 se bode na Miklošičevi cesti 6/III, prodajala **sobna oprava** kakor: stenska ura, obešalo, podobne knjige, otroška miza, otroška postelja, omara, svetilke, klebuki, igrače 1. dr. Prodaja se vrši od 9 do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Kupci se vabijo.

Papirnica v Veočah.

Pri Kranjski deželni podružnici n. a. deželne življenske in rentne zavarovalnice v Ljubljani na Marijo Terezijo cesti št. 12, II. nadst. dobijo že vpeljani

potovalni uradniki
stalno mesto
pod najugodnejšimi pogoji.

Kupujem

suhe gobe

in dobre vrste. Prodajam kremo za čevlje v kovinastih dozah. 1/2 doze po K 15—, 1/4 doze po K 28— za tučat, čevlji z lesenimi in usnjatimi podplati, tržne torbice itd. — Izvrstno tetošnje in lansko vino in razno žganje.
 M. Rant, Kranj.
 Lepo zračeno

smreke

1—1 1/2 metra visoke, trikrat presajene, primerne za vrtove ali parke, se ceno oddajo v večji množini v tovarni LADSTÄTTER v Domžalah.

Tehniške potrebščine
za tovarne in industr. obrate !!
dobavlja specialna trgovina

Valentin Urbančič,
Ljubljana, Francčev nabrežje 1.

Gastliška obednica Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani 1500 za takoj izurjeno

KUHARICO

Plača po dogovoru. Javiti se v kazini osebno pri predstojniku obednice.

Kranjska deželna podružnica
n. a. deželne nezgodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije c. 12/II, — sprojme več izvežbanih —

potovalnih uradnikov
proti visoki plači in proviziji.

Fran Ambrož
Ljubljana, Rimska cesta 11,
se priporoča za
sobna slikarska dela.
Naročila sprejme tudi na deželi. Izvršitev točna! Cene zmernel

Prporoča se tvrdka :-:
Jos. Petelinc
Ljubljana Sv. Petra nasip 7.

Zeloga svinčnih strojev in njih posameznih delov, igel in olja. Istotam se prodaja steklo za izločbene omare (belgijsko steklo), kompletne z valjenimi zastori, mere: 135x184, 63x184, 59x184, mmmm in ena rabljena 90x162. mmmm

Več ohranjenih belih, primernih za birmo se proda ali zamenja za **Majhna hišica z vrhom** v Ljubljani živila ter površnik in perilo za dečke se kupi. Ponudbe pod šifro Takoj 1134 v starosti 8-10 let, Pred škofovo 20/II. na upravo tega lista.

Resna ženitna ponudba.

Vdovec, 45 let star, državni upokojeec s 3 otroci, se želi poročiti z mirno gospico ali vdovo v starosti od 30 do 42 let. Šivilje ali trgovsko izobražene imajo prednost. Ponudbe pod šifro „MIRNO“ 1243 na upravnštvo „Slovenca“.

Dobra kuharica ki zna samostojno kuhati, se sprejme | **Deklica** katera zna popolnoma kuhati k trem osebam. Plača dobra. Kje, pove se išče. Ponudbe na Borstela, Zagreb, uprava lista pod št. 1276. Ilca 52.

„KINTA“ karbidne svetilke

najnovejšega sestava, fino emajlirane, enostavne, ter popolnoma nenevarne razpošilja po poštnem povzetju za ceno 32 K, poštnina posebej.

Glavno zastopstvo **KINTA svetilk**, Ljubljana, Dunajska c. 12.
Telegrami: KINTA Ljubljana.

„Croatia“ dož. na industr. v Zagrebu
delniška družba

je otvorila svojo podružnico
v Ljubljani, Mar. Ter. c. 2.

Kupuje
gozdove, vsake vrste rozanega in okroglega lesa, drva, oglje, strojljni les, čreslo i. t. d. po najvišjih dnevnih cenah.

Mast, slanino, suho meso, salame

(Braunšvajger) razpošiljam na vse kraje Jugoslavije v poštnih zavitkih od 20 kg; dalje la kavin nadomestek nezavit, la kavin nadomestek v 1/4 kg zavitkih. Blago računam po dnevni ceni. Denar naprej ali 50% naplačila, ostanek po povzetju. Zavojno računan K 9.—, a poštnino K 4-20. Kupci, ki osebno dojdejo, morejo svobodno iz ročeta kakor tudi preko meje Hrvatske vsako količino seboj vzeti.

J. Gigović, trgovnica suhomesnate robe in masti, Nova Gradiška, Slavonija.

Ne zamudite poslati svojih nemoderenih krznarskih stvari, na primer: bos, mufo, plišče itd. itd. v

I. jugoslovansko krznarnico in strojarnico

kjer se vse lepo in po ceni popravi po najnovejši fazoni, in tudi na željo shrani čez poletje. — Nadalje prevzamem v strojenje in popolno izdelavo vsakovrstne surove kože, katere izgotovim lepo in poceni v najkrajšem času. — Tudi izdelujem častniške čepice po meri ter imam v zalogi izvirne znake za čepice, prave srbske epolete, zvezde itd.

LUDOVIK ROTH,
krznarski mojster,
Frana Josipa cesta št. 3, I. nadstropje.

!SVETLA!

Generalna reprezentanca za **baterije, žarnice, elektrotehniko,** (izdelek svetovne slovanske tvornice) za kraljestvo SHS

Janko Pogačar, Zagreb,
časno Ljubljana, Hirska ulica številka 29/I.

St. 51. Britev

z jako finim rezilom, 20 brušena kar za rabo. Cene K 6-25, K 9.—, K 13-50. Zahtevajte veliki cenik z več nego 1000 slikami, brezplačno. — **E. LUNA, Maribor št. 75.**

Za večje trgovsko podjetje se išče v centru Ljubljane **v najem zelo obsežen lokal** (ali več manjših prostorov) v pritličju večje hiše. Ker se namerava lokal za podjetje primerno adaptirati, se vpoštevajo le ponudbe na daljšo dobo, ker trpi podjetje stroške v lastni režiji. Hišnemu lastniku se nudi prilika soudeležbe pri tem podjetju. — Ponudbe takoj na upravnštvo lista pod „Rise“.

Trgovsko podjetje **2 ali 3 prazne sobe** išče v sredini mesta za pisarno. — Posredovanje se honorira. — Naslov se pošlje v upravnštvo „Slovenca“ pod št. 1318.

Miši, podgane, stenice, ščurki.

in vsa golazen mora poginiti, ako porabite moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 2, sa podgane in miši K 2.—; za ščurke K 2.—; tinktura za stenice K 2.—; posebno ročno tinktura za stenice K 2.—; uničevalec moljev K 2.—; prašek proti mrčesom 3 in 4 K; tinktura proti ušom pri ljudeh K 2.—; maslo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obleki in porlu K 2.—; tinktura za bolhe pri pseh K 1.50; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 2.—. — Pošilja po povzetju Zavod za eksport **M. Jilker, Zagreb 39., Petrinjska ulica 3.**

LJUDSKA POSOJILNICA
v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6

obrestuje hranilne vloge po čistih **3 1/4 %**.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem leta 1918 nad 43 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Razglas.

Mestna hranilnica v Kranju je vsled sklepa upravnega odbora v seji dne 20. februarja 1919 znižala obrestno mero za hranilne vloge na **2%**

in sicer počenši z dnem 1. marca 1919. Rentni davek z vojnim pribitkom plačuje hranilnica še nadalje sama iz lastnega premoženja. Vložnikom je na prosto voljo dano, da dvignejo svoje hranilne vloge, ako niso zadovoljni z znižanjem obrestne mere.

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Kranju,
dne 22. februarja 1919.

Ceviji tovarne
PE TER KO ZINA & KO.

iz najfinejševro, boks in lak usnja z usnjatimi podplati se dobe po dnevnih cenah. Trpezni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplati po K 85.— za moške, K 75.— za ženske v zalogi **LJUBLJANA, BREG.**

Trgovci pozor!

Dne 27. svečana t. l. vršila se bo v skladišču R. Ranzinger pri juž. kolodvoru **uradna prostovoljna dražba** enega vagona circa 12.000 kg sortiranih **Superior - papirnatih vreč.**

Dražba se prične ob 10. uri dopoldne. Kupljeno blago se mora takoj po dražbi odpeljati iz skladišča.

Prva kranjska vrvarna

zamore zopet postreči vrvarskim blagom cenjene odjemalce z vse vrste, izdelano iz pr. stne, dolge konoplje, kakor pred vojno. Cena določena. — Zahtevajte cenik. **Jovan M. Adamič, Ljubljana.**

Prava francoska, bronasta, 1/2 ure hi-joča, stoječa **ura s podstavkom** in s steklom pokrita, je v prodaji na Bleiweisovi c. 4 II, od 1. do 1/2 4. pop.

Potom javne dražbe se bo v sredo, 5. marca v skladišču **Balkan, Dunajska cesta 33, ob 9. uri dopoldne** prodajalo raznovrstno predvojno **blago za moške in ženske obleke** večje število lepih, okusno narejenih zimskih sukenj in površnikov ter raznovrstne obleke za dečke iz moske.

Ker je blago dobro, naj nikdo ne zamudi ugodne prilike si pa poceni nabaviti.

Razglas.

Štetje živine.

Vsled odredbe deželne vlade SHS dne 14. februarja 1919, št. 2242, se ima dne 28. februarja 1919 izvršiti splošno štetje goveje živine, konj, prašicev, ovc in koz.

Ta posel bodo v Ljubljani opravile tri komisije in sicer se bo v Sp. ški in na Barju popisovalo od hleva do hleva, dočim bo komisija za pravo mesto postovala 28. februarja 1919 od 8 — 12. dopoldne v mestnem popolnovalnem uradu na magistratu (Galetova hiša, pritličje desno), kamor morajo v mestu stanujoči lastniki živine priti popisat svojo živino. Priložiti je, da bo vsakdo pravočasno in po svoji vesti svojo dolžnost.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 20. februarja 1919.

ORGANIST - CERKVENIK Cecilijanec, z dobrimi izpričevanji, oženjen, vešč primernege rokodelstva, želi premeniti službo. Naslov se izve v upravnštvo tega lista pod št. 1370.

S. SCHILLER
Zagreb, Gunduličeva ul. I. telef. 195

razpošilja na vse strani Jugoslavije po sledečih cenah:

Melite	št.	1	2	3	4	5
	kron	4 30	5 50	6 50	8 50	10 50
Kričače	tucat	27 00	32 40	36 50	40 50	45 00

rozine v zabojih po ca 15 kg K 35 za 1 kg pomaranče, komad . . . . . K 1 50
citroni, komad . . . . . K 1 50
smokve v vrečah kg . . . . . K 11.—
kava — Santos kg . . . . . K 80.—
riž kg . . . . . K 20.—
poper kg . . . . . K 160.—
čebula (rudeča) kg . . . . . K 1 60
rožiči (carobi) kg . . . . . K 12.—

Radi lažje odpošiljatve naj se pošlje denar naprej. Cene se razumejo franko mojega skladišča. 118

Črno - rumene zastave kupi nadzorništvo deželnega gledišča

Dobro ohranjene mobilje za spalnico in jedilno sobo (brast in oreb) se prodajo ceni primerno. Poizvo se pri dr. MAHRU na Sv. Petra cesti 2/II, od 2.—4. ure ob delavnikih.

Prekrasne stenske slike izvršene v najlepših barvah po originalnih slikah prof. I. Tisova in Oloaa Antoninija:

Njegovo Veličanstvo kralj Peter
velikost 32x48 K 9 50 velikost 48x64 K 14 50

Njegova Visokost regent Aleksander
velikost 32x48 K 9 50 velikost 48x64 K 14 50

Woodrow Wilson
velikost 32x48 K 9 50 velikost 48x64 K 14 50

Prvorazredni izdelki v barvah ter najlepši kras jugoslovanskih uradov in domov. — Preprodajalci, ki naroče najmanj deset slik, dobo 30% popus a. — Pri poročamo nase bogate zaloge pisarniških potrebščin, razpisalnic in vseh vrst papirja samo na debelo.

Umetno založni zavod „MERKUR“
Zagreb, Ilca 31.

Semena in **suhe gobe** kupuje in prodaja trgovina s semeni **Sever & Komp.** Ljubljana.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani,
Prečna ulica št. 2/II. nadstr., Telefon šte. 15.

prevzema pogrebe vseh vrst in vsa v pogrebno stroko spadajoča opravila v mestu in na deželi, dalje izvršuje ekshumacije in prepeljave v in iz Ljubljane z vozom, kakor tudi po železnici.

Velika zaloga vsakovrstnih kovinastih in lesenih krst!

Na to se posebej opozarja p. t. občinstvo z dežele.